

Hebrew K'uyalhdrukne

Buts'ó K'e Yiguz-i

'Andit 'udek'ez dzin whe Yak'usda duYe' 'en be nebulh yaílhdruk

1 ¹ Lhat-un 'ink'ez lhelhts'un un'a, niz haóodanzut, Yak'usda be nus hoo'enne, 'enne bube netsoda'ne bubulh yaílhdruk.

² 'Et njan 'andit 'udek'ez dzin whe Yak'usda duYe' 'en be nebulh yaílhdruk. 'En ooBá yut'i-i, 'i ts'iyawh ooch'e' yutileh, 'et whuz un'a ooBá yutl'a hón'ai. OoYe' 'en be 'uja ts'iyaitsuk 'uhóonla.

³ 'En za 'unt'oh ooBá ye dizti'-i, 'i whunénulhtun. 'Ink'ez ooBá dant'oh la, 'et ooYe' 'en soo ts'ih'un yundult'oh. 'Uhóonla-un, ooghuni ulhtus-i be yalhdruk-un, 'i be ndulcho hoontun. 'En za 'uja, nelubeshi 'i ts'iyawh neba yuna'alhde. 'Et hukw'elh'az 'et yak'uz ts'e Yoodoghun ncha-un, 'et nailhni ts'e yughu nátl'a dida'.

⁴ 'Et lizasne buba nus ncha-un 'unt'oh. Ndi boozi' oogha ídilt'sut-i, 'i lizas buboozi' ba nus dizti' whé 'unt'oh. 'Et 'uhoolcho whe buba ndo 'unt'oh.

Yak'usda ooYe' 'en lizasne buba ndo 'unt'oh

⁵ Njan ndúhoont'oh, Yak'usda 'ilhoghun lizas 'aw ndulhúbudinel, "Nyun sYe' 'int'oh.

'Inka 'andit dzin sYe' sinli',
whuz un'a nyoozúszí."

'Ink'ez njan cha Yak'usda 'utni,

"'En ba 'uBá tisdleh
'ink'ez si sba sYe' tileh."

⁶ 'Ink'ez 'udechoo whuzdlí-un, Yak'usda doo cha ndi yun k'ut neítalhtelh whe 'et ndutni,

"Yak'usda oolizas,
'enne ts'iyawh hits'u teni' noolhdzin."

⁷ 'Et dulizas bughu yalhdruk whe njan ndutni,

"Oolizas nilhtsi k'un'a 'ubinla.

'Enne yuba 'ut'enne 'uhint'oh

'ink'ez kwun nudúnat-i k'un'a nabalhtsi."

8 'Et hoonts'i duYe' yughu yalhduk whe ndutni,
 "O Yak'usda whulerwe inli-un,
 'et 'i 'ilhiz wheni 'unt'oh.
 'Ink'ez ts'ih'un un'a k'une' whutal'en.

9 Ts'ih'un 'uhoont'oh-un za hukw'e ntsi',
 'uk'ú nulhe'ust'en-i, 'i oots'u dintni.
 'Et huwa O Yak'usda,
 nYak'usda ndi khe 'ilho didowh-i,
 'i dune be ba ts'odilhti'-i 'unt'oh,
 'i gha budzi hoont'i',
 'i nts'ún nditnine buba nus lhai be nyúlhtlo."

10 'Ink'ez 'udun cha ooghuni 'uk'eguz whe 'et ndutni,
 "Moodihti nyun 'udechoo whe' whudit'en 'et whuts'un, ndi yun
 cha 'inla.
 Nla be yat cha 'uhóonla.

11 'I ts'iyawh gak whutáleh,
 'et hoonts'i nyun 'ilhiz wheni 'int'oh.
 Ndai la 'inla-i, 'i 'ants'i naih 'ujut 'ulhieh te whuz un'a
 'uwhutanelh.

12 'Ink'ez nahuyits'uz-i, 'i k'un'a lhenántanlelh,
 'ink'ez 'uyoo natidleh.
 'Et hoonts'i nyun whuz un'a za 'et ndint'oh.
 Nye yus k'ut 'aw whulátanálhuhó'o'h."

13 'Et hoonts'i Yak'usda oolizas 'aw 'ilhoghun hoonts'i 'et ndúlh
 budinel,
 "Nch'az ditníne ts'iyawh nke buk'ut natalhyis-un mba butisdlelh.
 'Oh de 'et whuts'un 'et duhóoja de,
 nailhnieh ts'e sughu tandalh."

14 'Et ndunne lizasne, 'enne nudúdeh 'ink'ez be 'ustlenne 'uhint'oh.
 Yak'usda whébalh'a' 'et de mbene la ndi bé uzdujis-i nets'u tíkulh,
 'et huba neba ne'ut'enne 'uhint'oh.

Ndi 'ilhiz be ts'ukhutinalh-i, whulazdootnih junih

2 ¹ 'Et huwa Yak'usda ooghuni ndet whulh 'úzdants'o-un, 'et soo
 ts'ih'un un'a ts'uhotun 'ink'ez nedzi yo nets'ú ho'alh doo ka la
 ookw'úne' ts'ut'en-un whulazdootni.

2 'Et 'oh da' ndai la khuni lizasne, 'enne Yak'usda ba yahalhduk,
 'i khuni ts'iyawh 'ilhiz wheni 'utni. 'Ink'ez mbene ndi khuni hidutáts'o
 hukwa lhe'nízunne 'ink'ez k'uyuyúsne, 'enne hoontsi' k'un'a buba
 k'elha whuzdli'.

3 'Ink'ez ndi whe uzdujis-un, 'et hooncha whe' hoont'oh. 'Et ts'iyawh neba 'ants'i 'uhoont'oh de, 'et de 'enne buk'un'a neba k'elha whutaleh. Nemoodihti ndi yun k'ut nuséya-un, 'et whuts'un ndi whézdujis-un howu yalhduk, 'ink'ez ndunne mbene la whudánts'one, 'enne ndi khuni ts'iyawh whunehunilhtan 'et ts'ih'un 'uhoont'oh.

4 'Et lhat-un hoolhtus-un huwa 'ít'en-un tune' hust'en, 'ink'ez nts'en'a la Ndoni hukwa' ninzun k'un'a butl'a hón'ai, whuz un'a mbene la nebulh yalhdukne, 'enne Yak'usda bubulh 'ut'en whe whunéhunilhtan daja nehudáni-un ts'ih'un 'uhoont'oh.

Yak'usda ooYe' lizasne 'atsulyaz buba nyo 'ant'e'

5 'Et njan howu yats'ulhduk ndi 'andit-i yun 'i ookw'uzdutáts'ilh huwa, neba whuz de hóolts'ulh, 'et Yak'usda 'aw lizas 'udedo 'uhoot'e' lhubudínel.

6 'Et hoonts'i 'udun cha 'uk'e hooguz-un whe 'et ndutni,
 “Dunene di hinli whe' hint'oh?

Yak'usda di ha bughu nuní ninzut?

K'us dune ye' di ha ooghu tanleh?

7 Lizas anyo 'unt'oh silhtsi inle'.

'Unt'oh-un silhtsi 'ink'ez whe dizti'-un,

'et cha ootl'a hón'ai.

Ndai nla be 'inla-i,

'et ts'iyawh whe whando 'únt'oh-un ootl'a óonin'ai.

8 Ts'iyaitsuk ooke t'ah nenínla yumoodihti oole' ha.”

'Ink'ez ndi ooke t'ah nenínla-i, 'aw hoonliyaz yit lhe'ínel. 'Et hoonts'i t'ets'oninzun 'awhuz ts'iyaitsuk ooke t'ah nelhúskat.

9 'Et hoonts'i mbe la 'atsulyaz huba lizas anyo 'unt'oh yulhtsi-un, 'en uznilh'en. Sizi 'en 'unt'oh. Dzoh nusuzut whe dazsai 'et huwa soo 'unt'oh-un yulhtsi 'ink'ez whe dizti'-un, 'et cha yutl'a hón'ai. 'Et whuz un'a Yak'usda ye unzoo-i, 'i be ts'iyanne buba dazsai.

Yak'usda ooYe' 'en gha lhane Yak'usda ba 'uduné' dudulyane huzdli'

10 'Et Yak'usda 'en gha ts'iyaitsuk 'uhoont'oh, 'ink'ez ts'iyantsuk oots'u ha honkat. Lhane duduzke Sizi whe dizti'-un, 'et butl'a óoti'alh hukwa' ninzun. Sizi 'en whezdutijih-un neba tso nuya-un 'unt'oh. 'Et huwa Yak'usda 'en ooba ts'ih'un 'uhoont'oh whe Sizi whe dzoh nusuzut-un, 'et 'i gha ts'ih'un 'ulya-un sulí yulhtsi.

11 'Et mbe Yak'usda ooba 'uduné' dudulti-un, 'ink'ez mbene la Yak'usda ba 'uduné' dudulyane cha wheni ts'iyawh lhgha za' 'uts'int'oh. 'Et Sizi 'aw hukwaya lhiloh whe sulhutsinke neúlhni.

12 'Et duBá uyúlhni whe njan ndutni,
 “Nyoozi' 'uwuhulhni-un,
 'i ghun sulhutsinke budutásnelh.
 Yak'usda ooba 'ilhunaoodulhne butoh,
 mba whudutásti' whe mba tisjun.”

13 'Ink'ez doo cha ndutni,
 “Si, oot'a n'funtistan.”

'Ink'ez doo cha za ndiz un'a cha ndutni,
 “Njan si 'ust'oh.
 Ndunne ts'oodunne Yak'usda sghá buninlane,
 'enne cha ts'iyawh sulh 'úhint'oh.”

14 'Et wheni yinka dune tsinli neyust'e 'i 'uskai' bulh 'úlya. 'Et huwa Sizi Gri ooyust'e wheni nek'un'a 'unt'oh. 'Et whe tulalhgus k'ut neba dazsai-un, 'i be ndun yé datitsah-i ye ulhtus-i ut'í-un, 'en yuch'a' nilhde, 'en netsudule 'unt'oh.

15 'Ink'ez ndi yun k'ut khunane, 'enne dzin totsuk dahútitsah whe húnuljut, 'et huwa netsudule dude 'ulhnane 'ubulhtsi, 'enne ts'iyawh Sizi Gri tulalhgus k'ut dazsai-un, 'et whe whuch'a nabuzdla.

16 'Ink'ez 'aw Sizi Gri lizasne la tit'elh huwa iloh whusainya, 'et hoontsi' Abraham ts'u haíndene, 'enne bula tit'elh, 'et huwa whusainya.

17 'Et huwa dudulhutsinke k'un'a ts'iyantsuk whuz un'a dune k'un'a 'oolneh huba' hoont'oh. 'Enne buba lubret 'uk'enus dizti'-un tileh, 'et whe Yak'usda ooba bugha te'ninzun 'ink'ez 'aw bula dootnih ait'oh. 'Et whuz un'a Yak'usda ooba ne'ut'en. 'Et buba dazsai-un huwa lubeshi 'ulh'enne Yak'usda buba 'un whutoolhdilh, 'et de soo cho buka naítat'elh.

18 'Et neMoodihti Sizi Gri lhat-un whe óolhdzai, 'et whe dzoh nusuzut. 'Et huwa ndunne óolhdzaine, nts'en'a bula tit'elh-un t'ewhuninzun.

Sizi Gri yula dootnih ait'oh-un 'unt'oh

3 1 'Inka sulhutsinke, nohni Yak'usda ooch'e'ne 'ahli. Soo hoonzoo hukw'un'a ndi yun k'ut dólhtsi' 'et nohts'u hukwa' ninzun. 'Et huwa nohni ts'iyawh Gri Sizi 'en za ooghuni záhtan 'ink'ez 'en ook'un'a oocht'e'. 'En whel'a'-un 'unt'oh, 'ink'ez be neba 'alha 'uhoont'oh-un, 'et huba neba lubret 'uk'enus dizti'-un unli.

2 'Et Yak'usda 'utaháyalhti. 'Et huwa nts'en'a yuts'u hukwa 'utni, 'et ts'iyawh lhaóodinla. Yak'usda Moses duyoh datit'elh 'et yuts'u hukwa' ninzun-un, ts'iyawh lhaóodinla. Sizi 'en cha Moses k'un'a 'unt'oh.

3 Mbe la yoh 'uwuhulh'en-un, 'en yoh whanus dizti'-un 'unt'oh, 'et whuz un'a za Sizi Gri Moses anus dizti'-un 'unt'oh.

4 'Et yoh totsuk lhenyoone 'uhóonla, 'et hoontsi Yak'usda 'en za ts'iyantsuk 'uhóonla.

5 'Ink'ez Yak'usda ooyoh 'et Moses 'en ooba 'ustle-un unli, 'ink'ez Moses ts'iyawh lhaóodinla. 'Et whuz un'a 'en ghun ts'iyaitsuk lhaóodutatneh, 'et de Moses dat'en inle'-un, whunenuhltun hukw'elh'az t'ewhutidzeh.

6 'Et hoontsi Gri, 'uYe' k'un'a whe duBá ooyoh huwunle'. 'Et ooka tse ts'úhooli-i, nedzi yoo do cho whe ts'odólhti', 'ink'ez oot'a niuznintan, 'ink'ez 'udek'ez dzin whuts'un soo cho ts'oontun de, 'et de ooyoh whut'i-un tsinli whe 'uts'int'oh.

Wheni cha whula lhts'udoostnine ts'oole'

7 'Et huwa Ndoni 'alha' 'utni whe njan ndutni,

“'Andit dzin Yak'usda ooghuni dahts'o de,

8 khun nohdzi doolhts'un junih!

'Et whuz un'a 'uhóoja whe 'oh da' mbene la sch'az ditníne,
'aw ska lhe'hunízun.

'Et dzin dune Yak'usda 'en huyóolhdzai-i huyúlhni.

'Et dune lhuhóot'ih-un,

'et whuz un'a 'uhóoja.

Khun nohdzi 'aw 'enne buk'oh ts'e oolhleh junih!

9 'Et whuz un'a nohtsoda'ne suhóolhdzai inle'.

Dit whunizyat (40) yus k'ut 'et ndúwhulyiz whe se' 'ut'en k'oh honalh'en.

10 'Et huwa ndunne, 'enne bubulh húnuzch'e,

'ink'ez butsu nahizusya njan dudúsní,

'ahoolhyiz dudzi yo ninta' huwhulh'ih

'ink'ez se' 'ut'en k'oh 'aw t'ehonúszun.

11 'Et huwa bubulh húnuzch'e whe butsu nahizusya whe njan dudúsní, 'Dune nalyis huba 'aw dahóodilh ait'oh,' ” ni.

12 Sulhutsinke nohnich'oh soo cho huwahli! Nohni nohtoh whulohne tilah nohdzi tank'us 'unt'oh 'et whe 'aw nohba 'alha' lhe'hóot'oh. 'Et huwa Yak'usda 'ilhiz wheni 'unt'oh-un, doo ka si 'en ooch'az naóolhyeh.

13 'Et hoontsi dzin totsuk, 'awhuz khahna da', 'et ts'iyawh lhba nus whunoolht'i whe lhla ooh't'en. Doo ka si lubeshi gha naniht'a de, nohdzi duts'un oole'.

14 'Et 'udechoo whuts'un Gri ook'úne' ts'ut'en-un, 'et whula toh whuts'un whulh ts'uzyin de, 'et de za Gri oots'u ditnine 'uztileh.

15 'Et whuz un'a 'uk'u neyuzguz whe 'et ndutni,

“Andit dzin Yak'usda ooghuni dahts'o de,
 khun nohdzi doolhts'un junih!
 Ndunne Yak'usda ch'az yailhdukne 'aw 'enne buk'un'a ooh't'en
 junih.”

Dune luhoot'i ts'e dilhts'ine, 'enne whula ditnine hinli

16 'Et whulohne ndunne Yak'usda ooghuni dánts'one 'ink'ez 'et
 hoonts'i hich'az datni. Moses yun k'ut Egypt ts'e ha nábanlane
 'uhint'oh.

17 Ndunne ndut'enne, 'enne dit whunizyat (40) yus k'ut ndúwhulyiz
 whe Yak'usda bubúlh huske. Ndunne 'enne dune luhóot'ih ts'e lubeshi
 ílhchootne, 'et huwa whuz yahadla.

18 'Enne 'uhint'oh Yak'usda ooghuni hik'u nulhe'it'el, 'et huwa ndiz
 un'a Yak'usda buts'u hoozi-un, Yak'usda nalyis-un, 'aw dahóoya' ait'oh.

19 'Et huwa whuts'odil'e, ndunne mbene la ooba 'alha' lhe'hóot'oh,
 'et huwa ndet la Yak'usda buts'u hoozi-un, 'aw dahóoya' ait'oh.

Yak'usda oodune'ne 'awhuz nahutilyis-un 'et buba whuz'ai

4 1 Wheni Yak'usda nalyis-un nets'u hoozi-un, nohni nohtoh 'aw tilah
 lhuwhulhchulh. 'Aw wheni ts'iyawh whéznooljut huba' hoont'oh.

2 'Alha' 'enne buk'un'a wheni cha ndi khuni unzoo-i be nebulh
 yaínduk. 'Et hoonts'i ndi khuni be bubulh yaínduk-i, 'aw luhidits'il,
 'aw buba 'alha' lhe'hóonel 'et huwa. 'Et huwa 'aw bubeni tálheidikulh.
 'Et huwa 'aw bula lhewhudínel.

3 'Et wheni mbene la ooba 'alha' 'uhoont'ohne, wheni za Yak'usda
 nalyis-un nets'u hoozi-un negha whútalts'ulh. 'Et hoonts'i ndunne ooba
 'alha' lhe'hoot'ohne, 'enne ndiz un'a 'et Yak'usda ndúbulhni,

“Bubulh húnuzch'e whe buts'u nahizusya,
 ndet nazyis-un, 'aw dahóoya' ait'oh.”

'Et hoonts'i nts'e la 'udechoo whe' whudit'en-un ndi yun 'ulya da',
 'oh da' 'et dude 'ut'en lháidinla.

4 'Et 'ilhoghun Yak'usda ooghuni 'uk'u nusguz-un, 'et whulh
 lhtak'ant'it whudzin (7) whuneodalh'e' whe ndiz un'a njan ndutni,
 “Yak'usda ts'iyawh dude 'ut'en lhaidinla 'ink'ez whulh lhtak'ant'it dzin
 (7) 'et nalyiz.”

5 'Ink'ez ndi 'udustl'us doo cha ndutni, “Nts'en'a buts'u nahizusya dune
 nahutilyis, 'aw dahóoya' ait'oh.”

6 Mbene la ndi khuni unzoo-i 'udechoo yudánts'one, 'enne 'aw 'oh
 da' hik'ú nulhe'it'el. 'Et huwa ndet la nalyis-un, 'et 'aw dalhihiyal.
 'Et hoonts'i whulohne, 'enne 'awhuz bugha whútalts'ulh whe' hoont'oh.

7 'Et huwa Yak'usda 'et 'ilhoz dzin neba 'udun newhúnin'ai. 'Et sa' hukw'elh'az 'et Yak'usda David be yailhduk whe njan ndutni,

“Andit dzin ooghuni dahts'o de,
khun te nohdzi doolhts'un junih!”

8 'Et Joshua huyúlhni-un, 'en Moses k'e danya, 'en Israel ts'u hainzutne Yak'usda nalyis-un, 'et bugha whúta'alh de, 'et de Yak'usda hukw'elh'az 'udun dzin nalyis-un 'aw doo cha 'on 'un howu yaoolhduk ait'oh.

9 'Et huwa t'ets'onínzun Yak'usda oodune'ne 'awhuz nahutilyis-un, 'et buba whuz'ai.

10 Ndiz un'a njan dúhoont'oh, mbe la Yak'usda nalyis-un oogha whults'ut-un, Yak'usda dude 'ut'en lhaidinla, 'en cha whuz un'a za dude 'ut'en lhadinla.

**'Et Yak'usda ooghuni khuna whe 'unt'oh,
'ink'ez hoolhtus túne' 'ut'en**

11 'Et huwa Yak'usda oodune'ne nahulyis-un, nedzi ndulcho 'i be whuz un'a ts'uhólhchoot. 'Et 'aw ndúlhts'ust'en de, 'et de ndunne 'uk'u nulhe'ust'enne whuz un'a wheni cha 'enne buk'un'a za ninta' ts'ota'alh whe' hoont'oh.

12 'Et Yak'usda ooghuni khuna whe 'unt'oh 'ink'ez whe 'unt'oh. 'I saluzti lhch'az ook'a hoonli-i, 'i ooba nus khundiyyin whe 'unt'oh. Saluzti nets'un lhghu nunádiz'a-un 'ink'ez neyúnghe' 'i ndi lhts'ítit'us, 'et whuz un'a za Yak'usda ooghuni nezul 'ink'ez neyughi lkh'e ítilelh. Nedzi yo whe daja 'uzninzun 'ink'ez nts'en'a dázit'el'h hukwa' ts'ut'en, 'et ts'iyawh whunénulhtun, 'et 'uhoolcho whe Yak'usda ooghuni khundiyyin whe 'unt'oh.

13 'Ink'ez ndai la ndi yun k'ut 'uts'ulh'en-i 'aw 'ilhoghi Yak'usda ooch'a ntist'i-i hooloh. Ts'iyantsuk whunilh'en, 'ink'ez 'ants'i 'i kw'un'a'tizbal le' 'unt'oh. Yak'usda 'en dats'it'en-un, 'et ts'iyawh uzdutánelh whe' hoont'oh.

Lubret 'uk'enus dizti'-un te' ninzun-un

14 'Et huwa 'ilhoghun lubret 'uk'enus dizti'-un neba 'unt'oh. 'En 'uja yat nduhoolcho whutoh lhuséya. Sizi Yak'usda ooYe' 'en 'únt'oh. 'Et huwa neba 'alha 'uhoont'oh-un, ts'iyawh duts'o cho ts'uhotun.

15 Nelubret 'uk'enus dizti'-un, 'en be tets'utsun-i, 'i bulh 'alhgoh negha te'ninzun dats'int'oh la t'eeoninzun. 'En lubeshi yit 'unt'oh 'et hoonts'i 'en cha wheni nek'un'a ts'iyantsuk tank'us óoneh ha óoldzih inle'.

16 'Et huwa Yak'usda ookw'uts'uzda cho dizti'-i whuz de ye únzoo-i negha yú'aih. 'Et huwa 'aw whelhts'uniljut whe whuz uztooya'.

'Et whuz de negha te'ninzun, 'ink'ez whé nets'un unzoo-un, 'et nduwulcho whe ts'uhootálhchulh. 'Et whuz un'a la 'en ba ndi yun k'ut uzdilhts'i-un, ndet la whe nela 'e'whudutánelh 'et negha óotalts'ulh.

Lubret 'unk'enus dizti'-un datít'elh la

5 ¹'Et ts'iyawh lubret 'uk'enus dizti'ne bubulh didowhne butahayálhti, Yak'usda but buba netfyalh ha. 'Et whe bulubeshi gha 'et huba loodel k'ut huwa t'aih-i hidutálhk'un 'ink'ez Yak'usda gha t'aih-i buba loodel ts'un wheyúlih.

²Yak'usda yuk'un'a t'eeonúszunne 'ink'ez tank'us ít'elhne, 'enne bughun oodzi únduda, didutch'oh cha lhat-un whe tetsun 'et huwa.

³'Et huwa 'onghohne bulubeshi k'elha huwa íta'alh-i whuz buba wheya'aih, 'et whuz un'a za 'en hoonts'i didutch'oh dulubeshi ba huwa íta'alh-i, 'i cha whuz wheyá'aih. 'Et ndót'en huba' hoont'oh.

⁴'Et lubret 'uk'enus dizti'ne hulih te, 'aw dune dich'oh 'et nduhóot'en ait'oh. 'Et hoonts'i nts'en'a Yak'usda Aaron 'ut'ahayalhti, 'en k'un'a za lubret 'uk'enus dizti'-un 'utahaóoltelh huba' hoont'oh.

Gri 'en 'ilhiz wheni lubret 'uk'enus dizti'-un 'unt'oh

⁵'Et whuz un'a za Gri, 'en cha 'aw lubret 'uk'enus dizti'-un 'ududooltselh ait'oh. 'Et hoonts'i mbe la yadáni-un, 'en 'et ndúyulhni,

“Nyun sYe' 'int'oh.

'Inka 'andit dzin sye' nyuzúsi.”

⁶'Ink'ez 'udun cha 'uk'e hóguz whe ndutni,

(5:1)

“Melchizedek nts'en'a whe lubret unli,
nyun cha 'en k'un'a 'ilhiz wheni lubret inli.”

7 'Ink'ez 'oh da' Sizi Gri ndi yun k'ut nuseya da', 'et whe ooBá 'en ye ulhtus-i 'ut'i, 'et hukwa' ninzun de datítsah whuch'a yutilhyih yuts'u tenadidli. Tube oodzi tel'en 'ink'ez oonatsultoo' hoonli whe Yak'usda yuts'u tédudlih yula' ooneh ha. OoBá yudílhiti', 'et huwa yudánts'o daja ni.

8 OoYe' yinli 'et hoonts'i ndet whe dzoh nasúzut-un, 'et whe yuk'úne' 'út'en hodil'e'.

9 'Ink'ez ts'ih'un 'ulya-un suli'. 'Inka mbene yuk'úne' 'ut'enne, 'enne 'ilhiz wheni hudujis-un, 'et bugha ónin'ai.

10 'Et Yak'usda boozii' yugha ídin'ai whe yudáni', “Melchizedek whe lubret 'uk'enus diziti'-un 'unt'oh, nyun cha 'en k'un'a 'ilhiz wheni lubret 'uk'enus diziti'-un inli.”

11 'Et lhat-un nohuzdutánelh 'et hoonts'i nedutáhts'o nohba 'ants'i hoonli. 'Et huwa neba howa whúlna' whe ndi khuni ts'ih'un un'a t'ewhunoozhch k'un'a nohts'utni.

**Mbene la Yak'usda ooghuni huyoozilhts'ai-un
tahodiznih 'ants'i chalhts'ul nduhúlt'oh**

12 'Et 'andit dune hodoolh'eh-un oohle' huba' hoont'oh, 'et hoonts'i soo 'udechoo be whuts'odil'e'-i, 'i Yak'usda ghuni daja ni, 'et whulohne, 'enne doo cha za ndúwhulcho whe whunanohodutilh'eh huba' hoont'oh. 'Andit ts'oodunne k'un'a lilet 'i za ookwa' khahna, 'aw but duts'un-i, 'i iloh. 'Et whuz un'a 'ahja.

13 Mbene la lilet za k'udune unline, 'enne ndi Yak'usda ooghuni ts'ih'un 'unt'oh-i, 'i dzoh tsulyaz za t'ehininzun. 'Awhuz chalhts'ulne hinli 'et huwa.

14 'Et hoonts'i but duts'un-i, 'i nchane ba' 'unt'oh. Ndunne hodul'eh howun nuni nuzutne 'ink'ez hik'une' hut'en 'et whe bubeni ulhtus lheh, 'enne 'uhint'oh. 'Enne unzoo-i 'ink'ez nts'i-i bulh t'ehinínzun.

**Yak'usda ooghuni buts'odool'eh 'ink'ez
'on 'un cha 'ink'ez 'on 'un cha**

6 1 'Et huwa ndi 'udechoo Gri ghun hodilh'e'-un, 'et za hodoolh'eh junih, k'us 'on 'un cha hodoolh'eh. 'Et de soo ts'ih'un un'a lhadulyane k'un'a ooht'e'. Ndi 'udechoo whuts'odil'e'-un, 'et yoh ookw'uwhuz'ai-i ndúwhult'oh, 'ink'ez 'i whenich'oh 'aw 'uyoo na'ts'ooleh hukwa lhe'uznínzun. Ndi 'udechoo whuts'odil'e'-un, ndai la 'uts'alh'en-i 'ants'et 'uhoont'oh, 'aw nela ooneh ait'oh, 'i ts'iyawh

ooch'az náts'ool'ah. 'Et nts'en'a 'uhoont'oh Yak'usda neba 'alha' 'unt'oh-un, 'et cha.

2 'Ink'ez nts'en'a dune too be 'úl'en-un, nts'en'a la 'uyoonne dune k'e húdilh'ni-un, 'ink'ez 'et nts'en'a 'uhutinelh dune yaidlane toh dunahudutádalh, 'ink'ez nts'en'a 'ilhiz neba nahutideh-un whuz uztidulh. Njan 'udechoo hodilh'e'-un, 'et 'uhoont'oh. 'Et cha za 'on 'un whunohts'unoolhtun ait'oh.

3 'Ink'ez Yak'usda netl'a hón'ai de, 'et sih ts'ih'un un'a lhadulyane 'uztileh.

4 'Et ndunne Gri ghun hodil'e'ne 'ink'ez t'ehonínzun, ndi yak'uz howat'aih-i, 'i huyílhchoot 'ink'ez Ndoni cha buyudinda,

5 'ink'ez Yak'usda ooghun 'et daldzoo' la, 'i cha huyílhchoot, 'ink'ez ndet ye úlhtus-i whuz de hóolts'ulh, 'et cha t'ehinanzin.

6 'Et tank'us hutizya de 'ink'ez Yak'usda ch'a nahusja de, dulubeshi yughu ni oole', 'aw doo cha za whuz un'a dudzi nahondunoooleh ait'oh. Ndunt'ohne dich'oh Yak'usda ooYe' tulalhgus k'e náhuyilhti le' huyulh'en, 'ink'ez ts'iyanne but highudloh.

7 Soo cho whunulh'en, 'et nawhúlhtih te ha níyeh ba hoonzoo. 'Ink'ez ts'iyaitsuk t'alh-i neba ha núlhyeh de, 'et de whuz un'a Yak'usda nets'un unzoo.

8 'Et hoonts'i, 'i yun whus 'ink'ez 'ut'antsi', 'i za ha níyeh de, 'et de 'aw hoonli lhiloh whe 'unt'oh. 'Et huwa ookalhe'ts'unízun. K'at le ts'iyawh uzdutálhk'un. 'Et soo cho howu ni óhtan!

Yak'usda ooba ne'ts'ut'en-un 'aw whunaoodoolnoh ait'oh

9 Nek'ekene nohni ndi khuniti be dunóhts'utni, 'et hoonts'i Yak'usda ch'a nasdilne lhahloh, 'et neba 'alha 'uhoont'oh. 'Et k'us be uzdujis-i, 'i gha 'on nus hoonzoo hukw'un'a 'utiht'elh, 'et neba 'alha 'uhoont'oh.

10 Yak'usda ooch'e'ne, 'enne nohni ooba ne'út'enne 'ahli ínle', 'ink'ez 'awhuz 'et za nduht'en. Noh'e'ut'en 'ink'ez Yak'usda ook'ehtsi' whe 'aht'en, 'et ts'iyawh Yak'usda whunilh'en. Yak'usda ts'ih'un un'a 'unt'oh, 'et huwa 'aw whunaoodoolnoh ait'oh.

11 'Ilhone 'ahli whe 'et whula toh whuts'un, nohdzi ndulcho-i be 'et ndóht'en, 'et nohba hukwa' 'uzninzun. 'Et whuz un'a ndet la hukwa tse hoohli-un, 'et nawh lhe'hoot'oh nohts'un whutikulh.

12 'Ink'ez tseadahtni oohle' junih. 'Et k'us ndai Yak'usda whe nets'u náhizya-un, 'et mbene bé 'alha 'uhoont'oh-i 'ink'ez sa' huba whulh huzyin whe 'enne bugha íta'alh whuts'un, 'et nohni cha 'enne buk'un'a ooht'en.

Yak'usda didutch'oh nets'u hoozi Gri ooka tse ts'uhooli-un 'unt'oh

13 'Aw dune Yak'usda ando 'unt'ohne hooloh. 'Et huwa 'oh da' 'et Yak'usda Abraham yuts'u náhizya-i, dich'oh dudoozi' be yuts'u náhizya, 14 'ink'ez Yak'usda Abraham yudáni', "Tubeh nts'un tíszoó'. Si sgha nts'u haíndene hutildlai'."

15 'Ink'ez 'et whuz un'a 'uhooja. Yak'usda Abraham ts'u nahizyai-un sa' whe yubailh'e', 'et hoontsi' whe yuts'u náhizya-un ooghá whults'ut.

16 'Et ndet la dune hoonli-unyaz huwun 'uyoon dune yuts'u nahutiyeh de, 'et ts'ih'un néhota'alh hukwa' huninzun de, 'et de mbe yando 'unt'oh-un, 'en boozii' be ts'ih'un nehoho'alh huba' hoont'oh.

17 'Et Yak'usda ndunne mbene la ndai la butsu' hoozi, 'enne bugha íta'alh. Ndet butsu' hoozi-un, 'aw 'ats'un un'a nahótneh ait'oh. Soo ts'ih'un un'a t'ehonoozeh buba hukwa' ninzun, 'et huwa dudoozi' be butsu' náhizya.

18 Yak'usda 'aw hoots'it ait'oh. 'Et huwa ndet la howu yalhduk-un 'ink'ez butsu' náhizya-un, 'et náwhult'oh 'aw 'ats'un un'a na'hotneh ait'oh. 'Et huwa t'ets'oninzun Yak'usda 'aw nela dootnih ait'oh. Wheni cha ndet la hukwa tse ts'úhooli-un, 'et ts'ohótun huba' hoont'oh. 'I gha nedzi do ná'ut'i.

19 Ndet hukwa tse ts'úhooli-un, 'i ndi yun k'ut uzdilhts'i-un 'ants'i neba tsedlooh le' 'unt'oh. 'Et 'ilhiz duts'o 'ink'ez 'aw nuhóotnah ait'oh. 'Ink'ez ndi tsedlooh, 'i whúlh nat-un whutsoh súbal-un, whuzai.

20 'Et Sizi Gri 'uda' 'uja netso nusiya-un, 'en whuz danínya. Melchizedek 'en k'un'a 'ilhiz wheni lubret 'uk'enus dizti'-un sulii'.

Melchizedek lerwe 'uk'enus ts'ih'un ne'ut'en-un

7 1 'Et ndun Melchizedek 'ilhoghun keyoh Salem huwhútni-un whulerwe unli. Yak'usda ts'iyantsuk whando 'unt'oh-un, 'en oolubret unli. 'Oh da' Abraham 'en lhane lerwene bulh lhígan 'ink'ez lhane hángan. 'Et hukw'elh'az dukeyoh ts'u náhutisdil whe Melchizedek Abraham yududziza whe Yak'usda ts'un yuba tenadidli, 'uk'enus hoonzoo-un yughá ho'alh ha.

2 'Ink'ez ndunne buhanghane ndi hiye ánt'e'-i, 'i ts'iyawh huyílhchoot. 'Et ndi whuloh, 'i 10% ts'utni, 'i Abraham Melchizedek ts'ú be' yunilhni. 'Et Melchizedek boozii'-i ndi 'unt'oh, ts'ih'un un'a lerwe unli. 'Ink'ez keyoh Salem whulerwe cha unli. 'I ts'ih'un un'a lhts'un be' ts'int'oh-i lerwe unli ni whe 'utni.

3 Ooloo hooloh 'ink'ez oobá cha hooloh. Mbe édinzut-un cha hooloh. 'Aw lhuhóolel 'ink'ez 'aw dálhital. Yak'usda ooYe' k'un'a 'ulya whe 'ilhiz wheni lubret unli.

4 Ndun 'en Melchizedek nts'en'a la dune ncha-un unli, 'et howu nuní nuhzut. Netsoda'-un 'unt'oh-un Abraham 'en lhane yé dinzut, 'et hoonts'i ndai la dune hiyudanghan-i, 'i 10% ts'utni, 'i Melchizedek ts'ú tl'a yanla.

5 'Ink'ez 'alha 'uhoont'oh, Levi ts'u haindene, 'enne za lubret hulih. Yak'usda butl'a hón'ai whe dunene 10% huyut'i-i, 'i lubretne hitl'a náhuyoo'alh huba' hoont'oh. 'Enne Abraham évindene 'uhint'oh 'ink'ez bubulhutsinke hinli, 'et hoonts'i 'enne whuz un'a 'et nduhút'en inle'.

6 'Et Melchizedek 'aw Lizwifne buts'u hálhizulh, 'et hoonts'i Yak'usda Abraham ye yuts'u náhizya-i yugha óonin'ai 'ink'ez Abraham 10% ts'u be' yunilhni. 'Ink'ez Melchizedek Yak'usda ts'un yuba tenadidli 'uk'enus hoonzoo-un yughá ho'alh ha.

7 'Et nawh lhe'hoot'oh mbe la k'us 'unt'oh-un unli-un, 'en duk'elh'ih 'unt'oh-un, 'en ba tenadidli.

8 'Et diz un'a 'et 'úhoont'oh, nyoonne Levitne, 'enne cha 'ants'i yinka dune za 'uhint'oh, 'ink'ez yahadlah, 'et hoonts'i ndi 10% 'i cha whuz un'a za nahuyulhdzoo. 'Et Melchizedek 'ilhiz wheni khuna-un huyúlhni, 'en 'uyinla Abraham 10% yugha'aih.

9 'Et ndiz un'a njan dúzdutinelh, Levi 'en 10% nalhdzoo-un 'unt'oh, 'en hoonts'i Abraham gha Melchizedek 10% yugha'aih.

10 Whunulh'en, whutsoda' Melchizedek Abraham ghu ninya whe, 'et Levi 'awhuz lhuwhusdle whe.

'Uyoon lubret whusatíyalh

11 'Et huwa ndunne Levi ts'u haíndene, 'aw 'enne za dune buba lubret hulih 'ink'ez 'enne bugha Yak'usda dughuni butl'a ídan'ai, 'et hoonts'i 'enne bugha Yak'usda dunne hizoo sulí' de, dahoont'oh huwa 'uyoon lubret Melchizedek didoh-un whusatíyalh lubret. Ndun lubret whusatíyalh-un, 'aw Aaron lubret oot'e' huba' hoont'oh. 'Ink'ez Melchizedek k'un'a ootadzi'.

12 'Et ndet howa mbene za lubret huli, 'et Yak'usda lhk'e naóodan'ai de, 'et de 'et huwun dughuni butl'a ídan'ai, 'et cha 'uts'un un'a na'whutátnelh huba 'uhoont'oh.

13 'Et ndun ooghu yats'ulhduk-un, 'en neMoodihti 'unt'oh, 'en 'udoh didowhne buts'u haínzut-un 'unt'oh. 'Ink'ez ndunne 'udoh didohne 'aw lubret hoole' ait'oh. 'Enne loodel k'ut 'aw hoonli hudólhk'un huba lhe'hit'oh.

14 'Et neMoodihti 'en Judah didowhne ts'u hainzut-un 'unt'oh, 'et ts'iyanne t'ehonínzun. 'Ink'ez 'enne lubret hutileh huwun, Moses 'aw howu yalhtílhdi.

15 'Ink'ez 'on nus soo t'ewhunidzin, Melchizedek k'un'a 'uyoon lubret whusatíyalh de,
 16 ye khuna-i be 'aw gak huyoolhtselh ait'oh, whuz un'a Sizi Gri lubret sulí'. 'Et hoonts'i nts'en'a la Yak'usda ooghuni be dune Levi ts'u hainzut whe lubret tileh, 'aw 'et huwa iloh.

17 Sizi Gri ghun Yak'usda ooghuni njan ndutni,
 “Ndun Melchizedek, k'un'a,
 nyun cha 'ilhiz wheni lubret inli.”

18 'Et ndiz un'a njan dúhoont'oh, 'udechoo khuni butl'a díłts'ut da', 'aw dune la oot'en ait'oh. 'Et huwa Yak'usda 'udun newhunin'ai.
 19 'Et ndai la 'udechoo Yak'usda dughuni netl'a ídan'ai-i, 'i be 'aw dune soo lhadúlyane hoole' ait'oh. 'Et hoonts'i 'uyoo khuni netl'aidiltsut, 'i be 'on nus hoonzoo-un hukwa tse ts'úhole'. 'Et de 'on nus Yak'usda be nghoh 'uztit'elh.

Sizi 'en 'andit lubret 'unt'oh

20 Yak'usda dich'oh dughuni be Sizi Gri yuts'u náhizya whe yudáni',
 “Nyun 'ilhiz wheni lubret inli.”

21 'Et hoonts'i ndunne Aaron lubretne Yak'usda 'aw whuz un'a buba nalhihíyel whe lubret anle'. 'Et hoonts'i dich'oh yuts'u náhizya-un, 'et whe Sizi Gri lubret unli. Whuz un'a ndutni Yak'usda ooghuni,
 “Moodihti dughuni yutl'a ídan'ai,
 dudení 'aw 'ats'un un'a na'yooleh ait'oh.

'Ink'ez 'uyulhni,
 ‘Melchizedek k'un'a nyun cha 'ilhiz wheni lubret tanleh.’ ”

22 'Et whuz un'a ndi 'andit khuni nets'un lhaidinla-i, Sizi Gri neba dazsai-un, 'i be nets'u whutikulh whe' hoont'oh.

23 Ndunne lubret lhane hinli 'et hoonts'i 'ilhoghun hinli whe ts'iyawh yahadlah. 'Et huwa 'aw 'ilhoghun 'ilhiz wheni lubret hoole' ait'oh.

24 'Et hoonts'i Sizi Gri 'ilhiz wheni khuna, 'et huwa neba lubret unli-un, 'aw 'uyoon dune yuk'e dóoya'-un hooloh.

25 'En 'ilhiz wheni khuna 'ink'ez neba tenadudli, 'et huwa nawh lhe'hóot'oh ts'iyanne, 'en be Yak'usda hiyenghoh hutit'elh, ts'iyawh 'enne buba ye ulhtus-i 'ut'i whe 'ilhiz wheni ubutilhyis ha.

26 Sizi Gri lubret 'uk'enus dizti'-un neba unli. Lubeshi ooghu hooloh, 'aw whe ook'e holts'it-un cha hooloh. 'Ink'ez tank'us 'uhoont'oh-un 'aw hoontsool-unyaz hoonts'i ookw'uz lhíst'en. Lubeshi 'ulh'enne bubulh 'ut'en inle', 'et hoonts'i 'aw 'enne buk'un'a ndi yun k'ut lhidal. Buch'a nasja, 'ink'ez yak'uz whanus dízti' sulí'.

27 'Aw Lizwifne buba lubret 'uk'enus dizti'ne bubundúlh lhilt'oh. N dunne lubretne dzin totsuk dulubeshi ba loodel k'ut 'uhudílhk'un. 'Et hukw'elh'az dudulh dunene ba loodel k'ut 'uhudílhk'un inle'. 'Et hoonts'i 'andit Sizi Gri ts'iyanne ba didutch'oh 'et 'ilhozh za 'ink'ez 'ilhiz wheni nelubeshi k'elha dazsai.

28 Dune bulubeshi gha tehutsun 'et hoonts'i ndai la 'oh da' Yak'usda khuni netl'a ídan'ai, 'i be dune lubret 'uk'enuz dizti'ne hutileh. Yak'usda ooghuni Moses 'uk'u néyuzguz-i, 'i ook'elh'az, Yak'usda duYe' 'en ghun nets'u nahizya lubret 'uk'enus dizti'-un tileh. 'En 'unt'oh, duYe' 'en 'ilhiz wheni soo 'et lhadulya-un suli'.

Sizi 'andit lubret unli whe dude 'ut'en k'oh huwana

8 ¹ 'Et 'awet niz de daja uzdani', njan 'et 'uwhúlhni, wheni neba lubret 'uk'enus dizti'-un ts'ut'i, mbe la yak'uz k'us úncha-un, 'en ookw'uts'uzda cho dízti'-i, 'i nailhni ts'unk'us yughu nátl'a dida'.
² Ndi ndai nimbali cho neMoodihti nénin'ai-i, 'i ts'ih'un un'a 'unt'oh-un 'uhoont'oh. 'I 'aw dune iloh nénin'ai. 'Et huwa 'udéni' nimbali bet whambez, 'ink'ez 'et 'uk'enus whudízti'-un, 'et Sizi Gri neba ne'ut'en.

³ 'Et ndunne lubret 'uk'enus dizti' unline, 'enne loodel k'ut 'uhudílhk'un 'ink'ez Yak'usda gha hoo'alh huba' hoont'oh. 'Et whuz un'a ndun dune ooghu yats'ulhduk-un, 'en cha hoonli huwa oo'alh huba' hoont'oh.

⁴ 'Et lhane lubretne ndi yun k'ut, 'enne Moses ooghuni k'un'a, 'et whuz un'a 'et nduhút'en. 'Et huwa Sizi Gri 'awhuz ndi yun k'ut usda de, 'aw da' lubret lhiloh oolé'.

⁵ N dunne nimbali cho t'ah ts'e dunene buba ne'hut'en te, 'et ndi nimbali cho 'et yak'uz whuz'ai-un, 'et whunduhúl'en whe' hut'en. 'I yak'uz dahoont'oh-un 'ants'i 'et whunduhúl'en le' hut'en. 'Oh da' Moses nimbali cho netí'alh whe, Yak'usda yudáni', "Dzulh k'ut nimbali cho netí'lts'ulh-un whunyunistan-un, 'et wheni ooghá ne'tant'en-i mba 'usdla, 'i k'un'a 'onleh."

⁶ 'Et hoonts'i Sizi Gri ndunne 'on nus soo buba soo ne'út'en-un suli'. Ndi 'uk'enus hoonzoo khuni nets'un lhaídinla-i, 'et huwa Sizi Gri 'en neba 'uk'elha whulhtsi-un unli. Yak'usda 'on nus hoonzoo k'un'a nets'ú hoozi-un, 'et whuz un'a neba 'uhóonla.

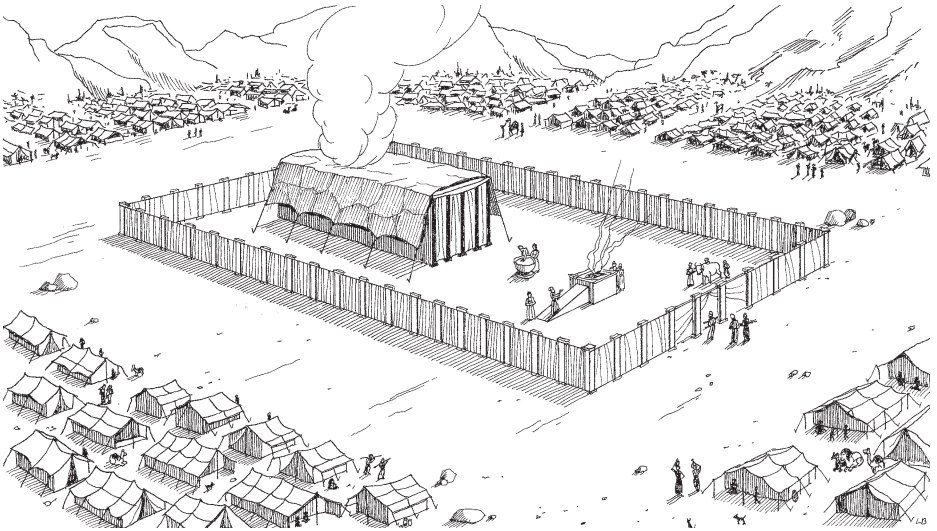
'Andidi khuni lhaídinla-i

⁷ 'Et khuni 'udechoo khuni buts'u lhaídinla-i buba hoolhtus, 'aw hik'u nelhe'hít'el. 'Inka 'i gha dune Yak'usda nalh ts'ih'un lhe'hit'oh. 'Et huwa doo cha za whulh nat-un nets'u nahizya.

- 8 'Ink'ez Yak'usda oodune'ne, ts'iyawh hukwa' budáni' whe njan ndutni,
 “Soo zulhts'ai, 'ilhudzin
 whusahóolts'ut de,
 'et de Israel buyun k'ut dilhts'ine
 'ink'ez Judah buyun k'ut dilhts'ine cha,
 'oh de ndi 'andidi whulh nat-un khuni bubulh lhadutisdleh.
- 9 Ndet la but soda'ne 'udechoo khuni buba lhaídusdla,
 'et whulh nat-un 'aw 'et hukw'un'a iloh 'uti'el.
 'Oh da' bula úschoot
 'ink'ez Egypt yun k'ut hukw'u nabutísdla.
 'Et hoonts'i sghuni 'aw lhuhuyílhchulh,
 'et huwa bula disni, ni neMoodihti.
- 10 'Ink'ez hukw'elh'az Israel buzkehke 'andidi-i,
 'i khuni buba lhaídutisdle.
 Nus de, ni neMoodihti, sghuni bubeni táwhudutasdleh,
 'ink'ez budzi k'ut cha 'uk'e hóotagus.
 'Ink'ez si buYak'usda tisdleh,
 'ink'ez 'enne sdune'ne hutileh.
- 11 'Oh de de ts'iyawh 'ilhoghun hinli whe dudulh whut'enne k'us
 dudulh dunne
 'ink'ez yoo 'un udohne bulh 'alhgoh, Si 't'esontizeh.
 'Et huwa datíst'elh-un,
 'et huwa dudenghoh whut'íne,
 k'us dudulhutsinke 'aw 'ilhoghun hoonts'i,
 doo cha za 'neMoodihti ghun hodulh'eh!'
 hudooni' huba lhe'hoot'oh.
- 12 Dáhoont'oh la 'aw ts'ih'un lhe'hust'en de,
 bugha té'untaszeh.
 'Ink'ez bulubeshi 'ink'ez sk'ú nulhe'ust'en-un,
 'i ts'iyawh 'aw 'on 'un 'aw whunaooznih ait'oh.”
- 13 Yak'usda ndi soo 'andit-i khuni neba lhaídinla-i howu yailhduk,
 'et ndutni, 'i gha njan 'udechoo khuni buba lhaídinla-i, 'aw whe
 lhé'hoot'oh sulí', Yak'usda neba lkh'e naoodan'ai, 'ink'ez 'aw 'on 'un
 ook'une' ts'oot'en ait'oh.

'Oh da' nimbali cho 'ulya-un

9 ¹ 'Ink'ez njan 'udechoo khuni buba lhaídinla-i, 'i be whubúnilhtan
 lubretne Yak'usda ba ne'hóot'en huba' hoont'oh. 'Ink'ez ndet la
 nimbali cho 'uhuhóonla-un, 'et Yak'usda ts'un teni' hunilhdzin-un
 'uhoont'oh.

(9:1)

2 'Ink'ez nimbali cho be 'uhóolya-un. 'Udechoo-un whambez ts'e, 'et lhtak'ant'i kwun ook'u dizk'un-i 'et skai. 'Ink'ez ludab lhes null'en-i huyulhni ookw'usdla cha 'et skai. 'Et 'udechoo-un whambez ts'e, 'et whudíziti'-un 'uhoont'oh.

3 'Et 'on ni' whulh nat whutsoh subal-i, 'et 'on nus whudiziti', 'ink'ez 'uk'enus whudiziti' whe' 'uhoont'oh.

4 Whambez ts'e ludab gold huyalh'uz-i, 'i ndulcho whe ooghá yosduz, 'et 'uskai. 'I k'ut ooluts sooltsun-i hudílhk'un. 'Ink'ez ndi chunkelh cho, 'i cha bez ts'e 'ink'ez yoo 'az ts'e, 'et ndulcho whe ndi gold ndulcho ooghá yosduz, 'i cha 'et 'us'ai. 'Ink'ez 'i Yak'usda khuni buba lhaídinla-i oochunkel 'unt'oh. 'I bez ts'e gold oosa' cha be 'us'ai. Ndi gold oosa', lhes manna huyulhni, 'i bé yuz'ai. Aaron ootuz, 'ut'an oots'u ha nálhyai inle', 'i cha be ídiztan. 'Ink'ez ndi whunizyai khuni net'l'a ídan'ai, tse k'ut 'uk'u nusguz, 'i cha be ídiz'ai.

5 'Ink'ez ndi chunkelh cho k'ut, ndunne Cherubim ubuts'útnine, 'enne bube Yak'usda yé diziti'-un t'ets'oninzun. Buts'unt'a' whutus lht'aítnaih huyulhntsi, 'i t'ah, 'et 'i k'ut 'uskai' yuk'unídilht'ih whe Yak'usda soo cho nets'u naítot'en ha ts'uwhútni. 'Aw 'andit howu yats'oolhduk ait'oh.

**'Udechoo nimbali cho 'ulya-un, 'i t'ah loodel k'ut hidilhk'un-i
'aw 'et whe ninta' ts'unt'en-un neba 'un whutookat ait'oh**

6 'Et nduwhi oola' huba' hoont'oh-un, 'et nehíninla. 'Et 'udechoo whambez ts'e 'et ndunne lubretne, 'enne dzin totsuk ne'hut'en.

7 'Et hoonts'i lubret 'uk'enus dizti'-un, 'en naoodizulh totsuk 'ilhoh za 'on ni' whulh nat-un ts'e núyaih. 'Uskai' yit de, 'aw whuz tooya' ait'oh. 'Et 'uskai' dich'oh duba cha 'ink'ez mbene 'aw t'ehonúszun whe lubeshi hilhchuk, 'enne buba cha, ts'iyawh bulubeshi huwa whuz Yak'usda nalh wheyúkaih.

8 Ndiz un'a Ndoni whuneoodulh'eh, ndi nimbali cho 'awhuz 'et 'us'ai de, 'et de 'uk'enus whudíztí' ts'e, nts'e Yak'usda 'unt'oh-un, 'aw whuz dats'óoya' ait'oh.

9 'Et dúhoont'oh-un, 'et huwa hoonli whuts'odul'eh-un huba' hoont'oh. Mbe Yak'usda ba huwa íta'alh-i 'ink'ez loodel k'ut yadutálhk'un, ndun Yak'usda ba ne'tit'en, 'et hoonts'i 'awhuz hoonli-unyaz buyo ts'e oogha t'ets'oninzun-i^a hínzoo oole 'aít'oh whe' hoont'oh.

10 'Ants'i hiti'ulh-i, hititnelh-i, lhelhts'un un'a la tunáhududugus, 'ink'ez ndai la buyust'e ba ts'ih'un 'unt'oh-i, ndi 'i ts'iyawh nus de 'andit-un Yak'usda ba ne'hutit'en, 'oh de buba whusawhútilts'ulh-un, 'et whuts'un, whuz un'a 'uhoot'en huba' hoont'oh inle'.

Sizi Gri didutch'oh duzkai' be ninta' ts'unt'en-un neba gak whulhtsi

11 'Et hoonts'i Gri lubret 'uk'enus dizti'-un unli whe whusainya. Hoonzoo-un whusaóotikulh-un, 'en 'et negha whútalelh. Ndi nimbali cho 'uk'enus ncha-i 'ink'ez 'on nus ts'ih'un un'a 'uhoot'oh-un, 'et whe neba ne'ut'en. 'Aw dune iloh 'uyinla. 'Aw ndi yun k'ut iloh 'uhóolya.

12 'Usbai 'ink'ez musdoosyaz bubuzkai', ndi 'uk'enus whudizti' ts'e 'aw whuz whelhúyikaih. K'us dich'oh duduzkai', 'i be 'uk'enus whudizti' ts'e whuz whinya. 'Ilhoh za 'ink'ez 'ilhiz wheni, whuz whinya. Ndúja whe 'ilhiz wheni naneoket.

13 Moses be 'udust'lus gha dahúja la 'et huwa 'aw nimbali cho 'us'ai

(9:11)

^a9:9 Ndi khuni, “Neyo ts'e oogha t'ets'oninzun-i,” 'i hoonli ts'ih'un un'a k'us tank'us 'úhoont'oh-un, 'i gha t'ets'oninzun, ts'utni whe' ts'utni.

ts'e 'aw whuz hutoodilh ait'oh, ndunt'ohne musdoos dune 'ink'ez dube buzkai' buk'e hídotalht'ih. 'Ink'ez musdoos hidálhk'un-i oolez 'i buk'unuhítidzih, Yak'usda nalh buyust'e 'aw lhoditsun nahudlih. 'Et whuz un'a 'et nduhúja de za nimbali cho 'us'ai-i whuz hutidulh. 14 'Et hoonts'i Gri 'en dich'oh duduzkai' 'i be 'on nus dáwhulcho whe neyo ts'e oogha t'ets'oninzun-i 'et ts'iyawh neba whuna'alhde. 'Uts'ulh'en-i, 'aw nela' oot'en ait'oh, 'ants'et 'uhoont'oh. 'Et huwa Yak'usda, mbe la khuna-un, ooba né'ts'oot'en huba' hoont'oh. Gri 'en 'uja 'aw hoonliyaz bulh lhodí'oh whe Ndoni mbe la 'ilhiz khuna-un, 'en be Yak'usda yutl'a' dudilti, neba datítsah ha.

15 'Et huwa ndi 'andit-i khuni neba lhaídinla-i, 'et Gri 'en neba 'uk'elha whulhtsi-un unli. Ndunne njan 'udechoo khuni buba lhaídinla-i, 'et hukw'úne 'uhoot'en hukwa 'uhit'en, 'et hoonts'i lubeshi 'uhalh'en, 'enne ts'iyawh tulalhgus k'ut buba dazsai 'et whe njan 'udechoo khuni buba lhaídinla-i, 'et whuch'a whula naditnine huzdli'. 'Et whe la mbene la 'ilhiz wheni hudutijih ha buka' dani', 'enne ndi 'andit khuni buba lhaídinla-i, 'i huyólhchoot ha.

Dune hoonli mba nayoosdzi de, 'en dune dazsai de za nts'u tíkulh

16 Dune hoonli mba nayoosdzi-i, 'en dune dazsai, 'et de za nts'u tíkulh, whuz un'a 'uhoont'oh.

17 'Et hoonts'i 'awhuz khina de, ndi dune ba naoozíndzi-i, khina whutoh, 'et 'awhuz nch'e' unli whe 'unt'oh.

18 'Et huwa 'oh da' 'udechoo whe Yak'usda ndi 'udechoo khuni buba lhaídinla-un, loodel k'ut 'ink'ez dunene buk'ut cha, Moses 'uskai' be buk'eídilht'ih.

19 'Et Yak'usda dughuni Moses yutl'a ídan'ai, 'i 'uwhúlhni-un, ts'iyawh Moses budáni'. 'Et hukw'elh'az musdoosyaz 'ink'ez dube buzkai' too bulh 'unt'oh, 'i yílhchoot. Dube gha dulk'un-i, 'i duchunyaz 'i hyssop huyúlhni, 'i oozooschum, 'i yula ídalh'oo 'ink'ez 'uskai' yé tunayuzsi 'ink'ez Yak'usda be 'udustl'us yuk'uné'dilht'ih 'ink'ez dunene cha, ts'iyawh buk'uné' dilht'ih.

20 'Et ndúbulhni, “Yak'usda khuni nohba lhaídinla-i, ndi 'uskai' 'i be 'et whuz un'a 'andit whuts'un nohba 'uhóonla,” ni Yak'usda.

21 'Ink'ez nimbali cho, 'i cha, 'ink'ez bez ts'e Yak'usda bé ba 'uwhut'en-i, 'i cha ts'iyawh, ndi 'uskai' yuk'unídilht'ih.

22 'Et Moses be 'udustl'us 'i be 'ankw'us ts'iyaitsuk 'et ndi 'uskai' 'i be whuz un'a lhoditsun nahudlih. 'Aw 'uskai' buk'élhdulht'ih de, 'aw lubeshi bubunayoodeh ait'oh.

Gri 'ilhoh za neba dazsai-un dáhoolcho whe' hoont'oh

23 'Et huwa ndi yun k'ut hoonli-i, ts'iyawh yak'uz 'usdla-i ndult'oh whe 'unt'oh. Nts'en'a la Moses dát'en, 'et whuz un'a lhditsun sulí'. 'Et hoonts'i soo yak'uz ts'ih'un 'unt'oh-i, ndai 'et 'unt'oh-i dutsun oole' whuch'a, 'i 'on nus hoonzoo be huwa t'aih-i hóle' huba' hoont'oh.

24 'Et Gri 'en ndi yun k'ut nimbali cho bet, ndet k'us whúdizti'-un, dune dula be 'uhuhóonla-un, 'aw 'et dálhiyal. Njan yak'uz whundóhot'en huwhulh'tsi 'et huwa. 'Et k'us ndo yak'uz ts'e whuz whenya. 'Et whuz un'a Yak'usda but neba nenínya.

25 'Et njan lubret 'uk'enus dizti'-un, 'en khuna-i 'uzkai' be, naoodizulh totsuk, njan 'uk'enus whudízti'-un, whuz k'unádaih. 'Et hoonts'i Gri 'aw dich'oh lhat cho huwá dudóltel'huba lhe'hóot'oh.

26 'Et ndúja de, ndi yun 'ulya da' whuts'un 'andit whuts'un, 'et de tube lhat da' daootsah oole'. 'Et 'andit 'awet ndi yun 'etsul 'utinelh-un nilhdukw whuzdli', 'et 'ilhoh za ndi yun k'ut nuseya, 'ink'ez neba huwa' dudulti. Whuz un'a nelubeshi neba yunaoodilhnoh.

27 'Ink'ez dune 'ilhoh za dahútsah, whuz un'a 'uhóolya, dahúzsai hukw'elh'az 'et de buba nahutideh.

28 Whuz un'a Gri za, 'en 'ilhoh za huwá' dudulti, lhane bulubeshi bughu yílhchoot 'i yuk'elha dazsai. 'Et hoonts'i whulh nat-un, 'aw lubeshi gha iloh whusanatidalh. 'Et k'us ts'iyanne mbene yuka tse hooline, 'enne bunalh'ts'et be hódutaltsil'h, 'et whe hudutijih.

**Khuna-i loodel k'ut huídilhk'un-i,
'i be 'aw bulubeshi buna'oodeh ait'oh**

10 ¹ 'Et Moses 'uk'e honguz-un daldzoo'-i la whuz ha tikulh-un, 'et 'aw soo cho lhunedinel. Mbene ndi khuni yuk'une' 'ust'enne, 'enne naoodizulh totsuk ndai huwa t'aih-i whe loodel k'ut hidutálhk'un-i, 'et hoonts'i 'aw Yak'usda nalh lhadulyane uboolhtselh ait'oh.

² Lhadulyane ubutilhtselh de, ndai huwa t'aih-i 'etsul 'uhuyooleh huba' hoont'oh. 'Et doo cha bulubeshi bubunayide de, 'et sih buyo ts'e oogha t'ets'oninzun-i, 'i be t'ehontizeh.

³ 'Et hoonts'i naoodizulh totsuk, ndai huwa t'aih-i, 'i be 'et whe ts'iyawh t'ehonínzun 'awhuz lubeshi hut'i.

⁴ Musdoos dune 'ink'ez dube buzkai', 'i nts'oh dáhoont'oh 'et hoonts'i bulubeshi 'aw 'i be buna'oodeh ait'oh 'et huwa.

Gri duzkai' 'i be za nelubeshi yuna'alhde

5 'Et huwa nkeda' Sizi Gri ndi yun k'e ínya whe, 'et njan ndutni,
 "O Yak'usda ndai huwa t'aih-i,
 'ink'ez loodel k'ut hidílhk'un-i,
 'i ts'iyawh ookwa lhe'nínzun. 'Et hoonts'i 'ilho yust'e 'i sba
 lhadinla.

6 Loodel k'ut lubeshi ba dízk'un-i,
 'ink'ez 'uyoo huwa huyulih-i cha,
 'i 'aw mba soo lhe'ildzoo'.

7 'Et huwa njan dúdusni,
 'O Yak'usda ndi 'udustl'us sghun 'uk'une' 'úsguz 'et 'alha
 'uhoont'oh.

Nyun hukwa' ninzun-un te ne'tist'en 'et huwa whusásya.' ”

8 'Udechoo dutni, “Ndai loodel k'ut lubeshi ba dízk'un-i, 'ink'ez 'uyoo
 huwa huyulih-i inle' cha, ts'iyawh 'aw mba soo le' ildzoo',” 'et hoonts'i
 Moses be 'udustl'us 'i gha 'et nduwhut'en inle'.

9 'Et huwa Sizi Gri 'et njan cha ndutni, “O Yak'usda nyun hukwa'
 ninzun-un te ne'tist'en huwa whusásya.” 'Et whuz un'a Yak'usda ndi
 'udechoo khuni buba lhaídinla-i, 'i gak yulhtsi. 'Ink'ez bulh nanki
 khuni buba lhaídinla-i, 'i yuk'e náidan'aih.

10 'Ink'ez Yak'usda ndet hukwa' ninzun, 'et whe 'ilho 'ink'ez 'ilhiz
 wheni Sizi Gri duyust'e be neba huwa' dudulti. 'Et whuz un'a 'uda'
 ooch'e' ts'uzdli'.

Gri neba dazsai-un, 'i be 'utahalyanne, 'enne lhadúlyane 'ubulhtsi

11 'Ink'ez ndi loodel k'ut hidílhk'un-i, 'et dzin totsuk 'i za ndunne
 lubret whusaháyuli. 'Ink'ez whuz un'a za dunene buba ne'hut'en.
 'Et hoonts'i 'et nduhút'en-un 'aw bulubeshi buna'oodeh ait'oh.

12 'Et hoonts'i Sizi Gri nelubeshi k'elha 'ilho za 'ink'ez 'ilhiz wheni
 'uja dich'oh huwá' dudulti. Hukw'elh'az Yak'usda nailhni ts'e yughu
 nátl'a dida.

13 'Andit 'et usda nkede 'uwhutanelh whe yuch'az ditnine, 'enne 'ants'i
 ook'ut neke nályis-i, 'i k'un'a duke t'ah nébutalelh, 'et huba sulh'i.

14 Ndunne Yak'usda ba 'udun nebuninlane, 'enne buba Sizi Gri 'ilho
 za huwa dudulti. 'Et whe 'i be 'ilhiz wheni lhadúlyane huzdli'.

15 Ndoni 'en cha whuz un'a za nduneúlhni. 'Oh da' 'et ndutni,

16 “NeMoodihti njan ndutni,

'Et dzin hukw'elh'az ndi khuni buts'un lhadutisdleh.

'Et 'on 'un cha 'utni,

Sk'oh ts'e budzi yo cha newhudutas'alh
'ink'ez bubeni toh cha 'uk'e hóotasgus.' ”

17 'Ink'ez cha 'utni,

“Bulubeshi 'ink'ez 'uk'ú nulhé'ust'en-i,
'i ts'iyawh 'on 'un buba whunaooznih ait'oh.”

18 'Awet ndai nelubeshi ts'iyawh neba whunaoodilhnoh, 'ink'ez 'aw
'on 'un nelubeshi ba 'udólk'un ait'oh.

Sizi Gri neba daja la,

khun te neba nawh 'ohot'e' junih 'ink'ez soo cho ts'uhotun

19 'Et huwa sulhutsinke, Sizi buzkai' gha tube nedzi hoonli whe ndet
'uk'enus whudízt'i' ts'e 'ahoolhyiz whuz uztoodulh, 'et netl'a hon'ai.

20 'Et ndi ti, 'i 'awhundit-i 'ink'ez ts'ih'un un'a 'uhoont'oh-i neba
whulhtsi. 'Et didutch'oh neba dazsai-un, 'et whe whutsoh súbál-i neba
lhch'az yilhchoot duyust'e be.

21 'Ink'ez Yak'usda ooyoh dilhts'ine, 'enne buba 'en lubret 'uk'enus
dizti'-un unli.

22 'Et huwa wheni cha soo cho neba 'alha' oot'e' 'ink'ez nedzi ts'ih'un
'unt'oh whe oots'úztóoya'. 'Ink'ez duzkai' be 'uda' nedzi tunayuzguz.

'I be ndet neyo ts'e oogha t'ets'oninzun-i whudutsun-un neba
whuna'alhde. 'Ink'ez neyust'e too unzoo-i be tunásguz le' ts'oot'e'.

23 Ooka tse ts'úhooli-un, 'et neba 'alha 'uhoont'oh ts'utni, khun te neba
nawh huhot'e' junih 'ink'ez soo cho ts'uhotun. Mbe nets'é' oozi-un,
'en 'aw nela dootnih ait'oh 'et huwa.

24 'Ink'ez ts'iyawh lhghu nuní uznóozut 'et de nus lhts'un noolt'i, 'et de
la ts'iyanne buk'ets'ootsi' 'ink'ez 'ut'en unzoo-i be bula ts'oot'en.

25 Nts'en'a la 'ahoolhyiz 'ilhunats'odulh-un khun te whulazdootnih
junih! Whulohne 'etsul 'uhut'ih. 'Et hooonts'i 'awet 'udek'ez dzin whuz de
hóolts'ulh-un 'awet neba nilhdukw suli'. 'Et huwa 'on nus soo cho nus
lhts'unóolt'i whe 'ahoolhyiz Yak'usda ba 'ilhunats'ódilh huba' hoont'oh.

**Ts'ih'un un'a 'unt'ohne, 'enne be 'alha 'uhoont'oh-i,
'i be ndi yun k'ut hudólts'i'**

26 'Et huwa khuni 'alha' 'unt'oh-i t'ezninzin whe ts'iyawh ts'ilhchoot,
'ink'ez hukw'elh'az 'onilha lubeshi ts'ilhchoot de, 'et nduts'út'en 'et
whe 'aw be húwa 'ut'aih-i, 'i neba lhe'ít'oh suli'.

27 K'us ndet neba nahutideh-un, wheoonujut k'et 'aw 'uzdooni'
ait'oh, Yak'usda ye hunilch'oh-i, 'i be neba nahutideh. 'Ink'ez ndi ye
hunilch'oh-i, 'i kwun ulhtus k'et be' duldi le' 'utni, 'i k'un'a ndunne
Yak'usda ch'az ditnine, ts'iyawh 'i be huduták'un.

28 Ndi Moses be 'udustl'us k'ut 'uk'eguz-i, mbe n'un whutulhdulhne, 'enne nane k'us tane te nalh 'et nduhút'en de, 'et de be 'ugha te'nidzeh-i, 'i yit dahútsah inle'.

29 'Et hoonts'i 'on nus hootátsi!. Mbene Yak'usda ooYe' 'ants'i yuba unli whe yuk'unuya de, 'ink'ez Sizi buzkai' be 'andit khuni buba lhaídinla-i huwhut'i, 'ink'ez Yak'usda 'udun nebuninla, 'et hoonts'i buzkai' 'aw hoonliyaz buba lhíloh de, 'ink'ez Ndoni 'en cha 'en unzoo-i oots'u haídults'uk-un, hich'az yalhduk de, ts'iyawh mbene whuz un'a ndut'enne, 'on nus whéoonujut whe buba nahutideh.

30 'Et neMoodihti, 'en ook'oh ts'e t'ets'oninzun. 'En 'utni, “Be k'uz nudzun-i, si sch'e' 'unt'oh! Si hukw'elha whutiselh.” 'Ink'ez cha 'utni, “NeMoodihti dudune'ne, buba nahutiye.”

31 Yak'usda khuna-un, oola k'e ts'ults'uk te, whe whunujut whe 'uhoont'oh.

32 'Et hoonts'i nohni whunalhnhn ndi khuni niz dak'ez daja hutni la, soo cho t'eeonáhzun 'ink'ez ulhchoot. Hukw'elh'az dzoh nusahde 'et hoonts'i 'aw nohch'a lhe'ílhдох. 'Et ts'iyawh whutulh usáhdil.

33 Whuloh te Yak'usda gha ts'iyanne nalh dzoh nunóhuhulhdeh 'ink'ez nohch'az yahalhduk. Whuloh te whuz un'a Yak'usda ba dzoh nudehne, 'enne buts'ú nedahdaih te 'et hukwa cha dzoh nunohulhdzut.

34 'Ink'ez 'oh da' 'asuhan'ai whe sgha te'nahzun 'ink'ez sla 'aht'en inle'. 'Et ndai aht'i-i, 'i 'ants'i nohghu ha yílhchoot 'et hoonts'i hoonáht'i!. T'eeonáhzun nohnich'oh 'on nus hoonzun-un 'ink'ez 'ilhiz 'uhoont'oh, 'et yak'uz nohba whuzdla 'et huwa.

35 Be nóhdzi ulhtus-un khun whula doohtnih júnih! 'I gha hooncha-un nohgha whutalts'ulh 'et huwa.

36 'Et njan 'et ts'iyawh oola doohtnih junih! 'Et Yak'usda nohts'u hukwa' ninzun-un, lhaoodihla de, 'et nóhts'u nahizya-un, 'et nohgha whútakulh.

37 'Uda' khuni 'et njan ndutni,

“Ndun whusatíyalh-un,

'aw sa' iloh whusatíyalh.

38 'Et ts'ih'un un'a 'unt'ohne,

'enne be 'alha 'uhoont'oh-i,

'i be ndi yun k'ut hudólts'i' huba' hoont'oh.

'Et hoonts'i k'oh na'huja de,

'et de 'aw si buba hóst'e' ait'oh.”

39 Ndunne mbene la Yak'usda ooba 'alha' yint'ohne 'ink'ez k'oh na'huja de, 'enne ndai la Yak'usda bugha whúta'alh-un, 'aw huyólhchoot ait'oh. Wheni 'aw 'enne buk'un'a lhe'ts'ít'oh. 'Et k'uz wheni Yak'usda ooba 'alha' yint'ohne tsinli, 'et whe dijizne 'uts'int'oh.

Be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be t'ets'oninzun

11 ¹ 'Et ndai la ooka tse ts'úhooli-i, be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be t'ets'onínzun neba whusatíkulh. 'Ink'ez nduwhi ndet la lhts'uhoos'en-un, 'et hoonts'i be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be t'ets'onínzun 'et whuzúsdla whe' hoont'oh.

² Ndi be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be ndunne Yak'usda ba 'utso whudilhdzuhlne, 'enne soo ts'ih'un un'a bughu yaduk.

³ Be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be za t'ets'onínzun Yak'usda ooghuni be ts'iyaitsuk ndi yun k'ut 'ulya. Ndai lhts'is'en-i, 'i hoonts'i, dughuni 'i be ts'iyawh 'uyinla-i whe' hoont'oh.

Yak'usda ndi yun 'uyinla 'oh da' whuts'un be neba 'alha 'uhoont'oh-i, 'i gha za Yak'usda oonalh ts'ih'un 'uts'int'oh

⁴ Abel Yak'usda ooba 'alha' yint'oh. 'I be 'uja dulhutsin Cain 'en anus unzoo-i Yak'usda loodel k'ut yuba ídalk'un. Ndi huwa ínin'ai-i, 'et Yak'usda hoonzoo k'un'a yughu yalhduk. Abel dazsai hukw'elh'az hoonts'i nts'en'a daja-un, 'et ooghun nebulh yaínduk, Yak'usda ts'ih'un dune 'unt'oh yulhni.

⁵ Be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be Enoch Yak'usda yuts'u hukwa' ninzun-un, 'et 'uhóonla 'et whuz un'a ooghun t'ewhunúdzun. 'Aw dalhitsal. Khuna whe Yak'usda yak'uz whe yalhti. Yak'usda ooghuni 'et ndutni, “Yak'usda yak'uz ts'e whenáyalhti. Hooloh. 'Et huwa huyulh 'ut'enne 'aw lhahuyis'en sulí.”

⁶ Bé 'alha 'uhoont'oh-i, 'i ooyit de, 'aw Yak'usda ooba dzoh ts'oozoo' ait'oh. Mbene Yak'usda ts'un hutidulh hukwa' huninzun, Yak'usda hoonli whe' hoont'oh, 'et buba 'alha' hot'e' huba' hoont'oh. 'Ink'ez soo ts'ih'un dudzi huwa' hooli whe hik'oh ts'e hukwa hítis'enne, 'enne za buba 'uk'elha whutilhtselh.

⁷ Noah 'en cha Yak'usda ooba 'alha' yint'oh. 'I be 'awhuz lhuhoos'en-un Yak'usda yúlhni, “Huwonle' 'awet whuz de hóolts'ulh.” Whe nuljut 'inka ts'i cho 'uyínla. 'Et huwa Noah hiyoh dilhts'ine, 'enne ts'iyawh ubúlhyih. Ndi ts'i cho 'uyínla-i, 'i gha ndi yun k'ut dúlcho whe dunene buba nahisda. 'Ink'ez be 'alha 'uhoont'oh-i be ts'ih'un un'a 'unt'ohne tsinli, Noah 'en cha whuz un'a Yak'usda ooba 'alha' yint'oh-un sulí, 'i be ts'ih'un dune inle'.

Abraham ooba 'alha 'uhoont'oh-un

⁸ Abraham, 'en cha Yak'usda uyúlhni, “Udun yun k'uz tonya'. K'at le de njan yun k'ut 'et nch'e' whutaleh.” 'Et be 'alha 'uhoont'oh-i be

Abraham whuz un'a yuk'úne' 'ust'en. Nts'e tiyalh 'aw t'éoonúszun 'et hoonts'i 'awet tizya.

9 Be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be yun yuts'e ooziya, 'i ooch'e' tileh. 'Uts'un keyoh whut'en-un unli njan yun k'ut usda. Nimbali bet za whut'i. Isaac 'ink'ez Jacob 'enne cha 'en k'un'a nimbali be za huwhut'i. 'Enne cha Abraham ye yuts'u náhizya-un, 'enne bubulh buch'e' whutaleh. 10 'Et njan keyoh 'ilhiz 'uwhutat'elh-un, 'et Yak'usda, 'en 'uwhutileh, Abraham huba sulh'i whe nimbali be za hoot'e' inle'.

11 Be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be Sarah 'en cha Yak'usda ye ulhtus-i yutl'a nahon'ai oolchan ha. Tube yoo 'un uzulh 'aw ooyaz hóle' ooba lhe'hóot'oh. 'Et hoonts'i Yak'usda yuts'ú hoozi-un Sarah t'ooninzun Yak'usda 'aw yula dootnih ait'oh.

12 'Et huwa 'ilhoghun dune nisjan k'et 'ants'i dazsai le' 'unt'oh, 'et hoonts'i yé dindene huldlai. Ndoghi sum 'i bundeñiltsukne 'ink'ez taba sai 'aw oonolto ait'oh, 'et 'uhuniltsuk 'enne hiye ndunne hinli.

**'Uda'ne Yak'usda ooba 'alha' yint'ohne,
'enne ts'iyawh 'awhuz buba 'alha 'uhoont'oh whe whulh yahadla**

13 'Uda'ne Yak'usda ooba 'alha' yint'ohne, 'enne ts'iyawh buba 'alha 'uhoont'oh whe whulh yahadla. 'Et ndai Yak'usda yé buts'ú nahizya-i, 'i 'aw butl'a lhéyizulh. 'Et hoonts'i ndai la nus huhon'en-i, 'et huwa 'aw nawh buba lhe'hóot'oh. Budzi hóont'i' whe huhoontun. 'Ink'ez ts'iyanne hutni, 'aw ndi yun k'ut whut'enne luhúloh. 'Ants'i ndi yun k'ut whuk'uhundilh whe' hint'oh.

14 'Et dahutitsa whutso ndunne whuz un'a yalhdukne whe ts'iyanne whubuhonulhtun, dich'oh duyun k'ut za hukwa' huninzun.

15 'Alha' ndet yun k'ut whuch'a huzdil-un, 'et howu nuní hunudeh de, 'et whuz da' nahutoodilh oole'.

16 'Et hoonts'i 'on nus keyoh hoonzoo-un hukwa' huninzun. Njan keyoh 'uw'húlhni-un, 'et yak'uz whuz'ai. 'Et huwa Yak'usda 'en duYak'usda hidáni'. 'Ink'ez Yak'usda 'en duYak'usda huyulhni, 'et 'aw hukwaya lhiloh, keyoh whuti 'et buba lhaóodinla 'et huwa.

'Uda' dunene unzoone buba 'alha 'uhoont'oh-un

17 Be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be 'oh da' Yak'usda Abraham yóolhdzai whe 'aw 'ilhoghun duye' Isaac loodel k'e yilhti 'ink'ez Yak'usda ba yutuzilghelh ha. Ndet Yak'usda yuts'ú hoozi-un whe ooye' oots'u haindene hutildlai, 'et ts'iyawh hóolhchoot.

18 'Ink'ez whutso 'uja 'en Yak'usda Abraham yudáni', "Isaac 'en gha nyédinde ts'iyawh whusahátidulh."

19 'Et hoontsi Isaac loodel k'e yítalhtelh whutso Abraham whunalni Yak'usda daja yudáni'. 'Et huwa 'et dunínzun, Yak'usda 'en soo 'últus whe Isaac dazsai de, 'et hoontsi'yaidlane butoh dunaidutálhtelh. 'Ink'ez 'alha 'uhoont'oh, 'ants'i'yaidláne ha náyalhti le' yinla.

20 'Ink'ez be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be ndet la ts'iyantsuk whusaóotikulh-un, Isaac Yak'usda yoodalhkut, nus de huba Jacob 'ink'ez Esau bulh buts'un óozoo' ha.

21 Be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be Jacob dawhénintsai whe Yak'usda yoodalhkut Joseph ooye'ke buts'un óozoo' ha. Dutuz la chándunuti whe Yak'usda ts'un teni' nalhdzin.

22 'Ink'ez be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be Joseph 'awet ooyiz latoh whéninle' whe Israel whudune'ne Egypt yun k'ut whuch'a nahutidulh whe huwun bubulh yaílhduk. 'Ink'ez oots'un cha dahítilelh, 'et ubudáni'.

Moses ooba 'alha 'uhoont'oh-un

23 Moses whuzdli da', ts'oodun daldzoo' la, 'et huwa be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be oodusneke lerwe daja ni-un, 'aw hik'un'a lhe'inel, k'us ta sanun ndúwhulyiz 'et oodusneke nuhínih'i'.

24 Moses k'é ninyai whe Pharaoh ootse', 'en ooyaz huyúlhni, 'et be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be nduhúyulhni-un 'ilhiz ch'a bunísjoot.

25 'Et k'us Yak'usda oodune'ne, 'enne bulh lhat-un hoontsi'-un dzoh nutizut, 'et whuz un'a Moses 'utahahón'ai. 'Atsulyaz lubeshi be hootát'e'-un, 'aw 'et iloh 'utahahón'ai.

26 Gri 'en gha ndunne Egypt whut'enne, Israel ts'u haindene buch'az yahalhdruk. 'Et Moses nduninzun buch'az yahalhdruk-un, 'et Egypt whulerwe daltsuk sooneya, 'i ts'iyawh ba nus yinzoo. Yak'usda ooch'e'ne buba 'uk'elha whutaleh-un, 'et buba neónin'ai, 'et huwa 'et dúhoont'oh-un za Moses hukwa itís'en.

27 Yak'usda lhist'en-un, 'en 'ants'i yan'en hukw'un'a 'uja, 'et huwa ooba howa whulna'-un whulh usyin. 'Et huwa be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be yun k'ut Egypt whuch'a nasja. 'Aw lerwe ye hunilch'oh-i, Moses 'aw yé lhnijut.

28 Be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be Moses ts'iyantsuk Yak'usda k'une' 'ust'en. 'Et huwa yoh 'uskai' be whe hoodal'en-un, 'et lizas whutus lhuseya. 'Et huwa 'udechoo whuzdline, 'enne ndun lizas buzoolhghelh ait'oh.

29 Yatoo' dulk'un-i, Yak'usda buba lhch'az 'úyinla 'ink'ez yun whudizgih-un whe be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be hik'ut naníndil. Egypt ba lhuganne, 'enne cha buba huntizdil whe ts'iyawh too 'ubanghan.

'Uda' lhane buba 'alha 'uhoont'oh-un, 'et whe whuch'a honílhde

30 Be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be Jericho keyoh lhtak'ant'it dzin whunahudidulh whe tse dutai-i whunanilhyo-i nanánkat.

31 Be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be ndun 'ul'en-un Rahab huyúlhni, 'en ndunne Moses ba nunúl'i'ne, 'enne bula' tinelh ha duyoh dábutinla. 'Et huwa mbene la Yak'usda k'unulhe'ust'enne 'aw bubulh dalhitsal.

32 'Awet lhe'whultsuk be 'alha 'uhoont'oh-i k'une' hust'en, ndunne huldlai k'et 'aw ts'iyawh bughun nohdósni' ait'oh. Gideon ndet 'uhóonla. Barak 'en cha. Sampson, Jephthah, David, Samuel, 'ink'ez nus hoo'enne, 'enne ts'iyawh,

33 be 'alha 'uhoont'oh-i, lhelhdun keyoh whut'enne, ts'iyawh buch'a' hunilhde. Ndet ts'ih'un un'a 'uhoont'oh-un, be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be 'uhuhóonla. Ndet Yak'usda buts'ú hoozi-un, be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be buch'e' whutaleh t'ehoninzun. Be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be Yak'usda ndi khuna-iti, lion huyúlhni-i, 'i hize lhts'una' hoonla bundólhda whuch'a.

34 Be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be kwun dizk'un-i cha nahinilhno.

Yak'usda ch'az ditnine, 'enne oodune'ne, 'enne saluzti be bubuhutighan inle', 'et hoontsi' be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be buch'a hudujih. Tetsunne, 'enne cha 'i be hilhtus suli'. Lhuhutigan whe 'et cha be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be hilhtus suli'. 'Ink'ez bubulh lhúhuganne, 'enne cha bube nújut hudan'ai 'et whuz un'a whenábuhunanyoot.

35 Be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be whulohne ts'ekoo bughu yaidlane cha za dunahudidil 'ink'ez bughu nahundil. 'Ink'ez 'uyoonne cha dzoh nubuhulhde, 'et hoontsi' be 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be za didutch'oh 'aw bula nahudutitnih hukwa lhe'hunízun. 'Et whe 'on nus hoonzoo hukw'un'a dunabudutálelh 'et nahohootá'alh.

36 'Uyoonne cha 'enne bughu hudlo 'ink'ez whulohne bubuhoolhtsas. 'Ink'ez whulohne tl'oolh be bubuhulhghel 'ink'ez 'abahanla.

37 Whulohne tse be buba ha nghan. Whulohne be dugut be buyust'e tánuhidizghut. Whulohne cha ninta' hutit'elh-un whuts'ú bonalht'i. Whulohne saluzti be bubuhanghan. 'Ink'ez whulohne khuna-i zuz, dube te, 'usbai te, 'i ts'iyawh lhenyoo zuz 'i za be dune hinli. 'Ink'ez 'antsi' 'oh nuhudilh. Hik'u khútinah-i, 'i hoontsi' lhuhuyít'i inle'. Dunene dzoh nubuhulhde, 'ink'ez tebehilh'en.

38 'Et ndunt'ohne ndi yun 'aw buba soo lhe'yildzoo'. 'Aw dune lhuhóot'ih-un 'ink'ez dzulh toh te 'oh ho lhelhts'un náhutudulh. Tse'an te k'us yun 'an te, 'oh huwhut'i.

39 'Et ndunne ts'iyawh be buba 'alha 'uhoont'oh-i, 'et huwa hoonzoo k'un'a bughu yainduk. 'Et hoonts'i ndet buts'u hoosdzi-un, 'aw butl'a lhúhoozulh.

40 Whuz un'a wheni ts'iyawh nús de Yak'usda 'on nus hoonzoo-un neba' 'uhóonla. Ndunne ts'iyawh wheni ts'uhoooloh 'et huwa Yak'usda buts'u hoozi-un, neyit 'aw ts'ih'un un'a lhadúlyane hoole' ait'oh.

Neba 'alha 'uhoont'oh-i, 'i be lhghu naztoolghas

12 ¹ 'Et huwa nohdutásnelh, ndunne bughun nohdásni'ne, 'enne Yak'usda be 'ut'en k'oh whunénulhtunne. Huldai k'et, nenat ndúlcho 'ants'i kw'us le' hint'oh. 'Et huwa neba ndaz-i k'oh nenilht'i-i, 'ink'ez lubeshi 'aw huwa lhúhoolna' whe neilhchuk, 'i ts'iyawh 'un ts'utooldilh. Yak'usda ba lhghu naztulwus-i, 'i nebut néwhults'ut-i, nelhts'unisi whe uztoolghas.

² Netso ts'e Sizi Gri uznoolh'en. 'Aw 'en za neba bé 'alha 'uhoont'oh-un dant'oh la, 'en ts'ih'un un'a whunénulhtun-un 'unt'oh. 'Ink'ez ndi yun k'ut usda-un, 'et ye khuna-i, 'en dúwhulcho whe neba 'alha 'uhoont'oh-i neba lhaoodulh'ih-un 'unt'oh. Nus de ye whúntalhni-i, oots'u yíkulh, 'et huwa tulalhgus yulh ínyin inle'. Yugha yooya sulí-i ooba 'ants'i 'uhoont'oh inle'. 'Ink'ez Yak'usda ookw'uts'uzda cho dizti'-i, 'et naílhni ts'e huwun nátl'a dida'.

**Yak'usda khuni yé nebulh yalhduk-i,
khun te 'ants'i nohba oot'e' junih**

³ 'Et Sizi daja la, soo cho huwun nuní noohzut. Lubeshi 'ulh'enne, 'enne hich'az ditni, 'et hoonts'i soo whulh ínyin. Nohni cha ts'iyawh 'en za ooghu nuní nahdeh de, 'et huwa 'aw nénohtsilh junih 'ink'ez 'aw tehtsun oohle' junih.

⁴ Nohni lubeshi ch'a ne'aht'en-un, tube nohba huwa whúlna 'et hoonts'i 'aw hukw'e yalhizahdla.

⁵ Yak'usda khuniti be duye'ke k'un'a nohbulh yalhduk-un, whunaoodoolhnoh junih. Ndiz un'a nohMoodihti 'unohúlhni,

“Sye'ke khuni be nohbulh yasduk-i oots'u dohtni junih.

Ninta' 'aht'ih-un hukwa' nohúlhni de,

khun yo whú'un 'etsul oohneh junih.

⁶ Mbene la neMoodihti buk'entsi'ne,

'enne ts'iyawh khuniti be bubulh yalhduk.

Mbene buzke online,

'enne ts'iyawh uboolhtsas.”

7 'Et Yak'usda khuni ulhtus-i be nohbulh yalhduk, 'ink'ez 'aw whulh nuzulhti de, 'et de duzkehke k'un'a nohnulhyeh. Mbe dune suba 'unt'oh ooye' tank'us 'uja de yuts'a halhoohoos'al?

8 'Et nohni nihiylh whe Yak'usda khuni ulhtus-i be nohbulh yalhduk de, 'ink'ez ts'iyawh whuz un'a 'ilhoghun tsinli whe uznizyai, 'aw ook'u nulhe'zaht'en de, 'aw nohbá hooloh, 'ink'ez Yak'usda buzkeh lhahloh whé 'aht'oh.

9 Nja 'on 'un cha nohdusni, ndi yun k'ut nebáke 'enne khuni ulhtus-i be nebulh yahalhduk 'ink'ez buk'úne' ts'ust'en. 'Ink'ez Yak'usda, 'en neyughi oobá ts'utni-un, 'en neBá 'uk'enus dízti'-un 'unt'oh, 'en 'on nus oot'l'a' úzdudoolyelh ndi yun k'ut uzdutalts'ilh huba.

10 Ndi yun k'ut nebáke 'atsulyaz za bubulh 'uts'int'e', ndet 'uk'enus neba hoonzoo-un, 'et t'ehoninzun, whuz un'a khuni ulhtus-i be nehunilhyai. 'Et hoonts'i Yak'usda neBá, 'en 'ilhiz wheni neba whutizoo' k'un'a khuni ulhtus-i be nebulh yailhduk. 'En k'un'a 'on 'un lubeshi neghu hooloh ts'oole' ha.

11 Nts'en'a ts'ih'un un'a khuni ulhtus-i be nebulh yainduk whe uznizyai, whuloh te whuts'uzdutni, 'et hoonts'i hukw'elh'az whuz un'a uznizya de, 'et de soo ts'ih'un 'unt'ohne dune 'uztileh whe Yak'usda nalh ts'ih'un un'a lhts'un 'uztit'elh.

Yak'usda ooghuni khun te oola doohtnih junih

12 'Et huwa nénihtsai le' 'aht'oh whe nohgan naintle 'ink'ez nohgwut cha tetsun suli' de, soo 'on 'un oohneh ait'oh whe ulhtus naoolhtselh.

13 'Ink'ez nohke ba ti cha lhts'e oodiz'a nahoolhtselh. Mbene nohtoh tetsunne, 'enne tinch'u hooya' ait'oh, 'et k'us soo hilhtus na'hutitleh.

14 Ts'iyanne buts'un ts'ih'un un'a lhts'un ooht'e' hukwa' ooht'en. Lubeshi ooghu hoolohne dune oohe' hukwa' ooht'en. 'Aw 'et de za neMoodihti uzti'elh.

15 Soo cho nohtoh nohnich'oh nohulhutsinke bughohle! Doo ka si Yak'usda ye unzoo-i hiye nghoya'. 'Et de la whulohne nohtoh nuk'oz hudoole' ait'oh. Ndihínt'oh de, 'et 'enne bugha lhané 'i be hintsi' hulih whe' hoont'oh.

16 Doo ka si nohtoh whulohne, 'uyoonne ts'ekoo k'us dune bulh lubeshi olhchoot whuts'u nooht'i. K'us Esau k'un'a Yak'usda ooghohdloh. 'En 'udechoo whuzdli-un 'unt'oh 'ink'ez di la oobá yuts'u yoozi-i, 'i ooch'e' yataleh, bubá nahuyoosdzi-i didut oots'itikulh-i, 'i 'uyinla, 'illoh yuti'ulh-i za k'elha yutiz'ai.

17 T'eeonáhzun hukw'elh'az dáhooja. Ndi hoonzoo-un yuk'e lh'oti'alh-un hukwa' ninzun, 'et hoonts'i oobá yuch'az nálh'a. Lhat whe

huwintse, 'et hoontsi 'aw oobá dudení nahundunoo'ah ait'oh.
Nts'oh dát'en hoontsi, 'aw yuba lhk'e naóodoo'alh ait'oh.

Yak'uz dilhts'ine buts'un ts'ilwus

18 'Et ndunne Israel buzkehke, 'aw 'enne buk'un'a iloh whe dzulh Sinai^b dune yut'ainaih-i, 'aw whuz ulhtáhyal. Ndi dzulh dizk'un, 'ink'ez tsahólhgas cha' hoont'oh. 'Aw hoonli huhoo'en ait'oh, 'ink'ez nilhtsi dus cho cha hoonli.

19 'Et Yak'usda ba be ts'újih-i, 'i cha hudántso 'ink'ez Yak'usda yalhduk-un, 'et cha huwhudántso. Nyoonne yudántso, 'aw 'on 'un hidóts'o hukwa lhe'hunízun. 'Et whuz un'a hits'u tedudli 'aw 'on 'at huwhudutáts'o-un hukwa lhe'hunizun 'et huwa.

20 Yak'usda khuni butl'a ídan'ai-i, 'aw whulh hooyin ait'oh 'et huwa. Khuni njan ndutni, “Khuna-i hoontsi ndi dzulh yut'aiznai de, 'et de tse be hizoolhghel, k'us k'aza be huyooch'ih huba 'uhoont'oh.”

21 'Ink'ez hohon'en whe tube whe húnilhjoot. Moses 'en hoontsi, “Whenzjut 'ink'ez dustlut,” ni.

22 Ndi dzulh ooghun nohuzdáni-i, 'aw whuz whe lhadulh. K'us ndi dzulh Zion ts'utni, 'i oots'óozahdil. Yak'usda khuna-un, 'en ookeyoh whuti 'uhoont'oh. 'Ink'ez keyoh whuti Jerusalem ts'uwhútni. 'Et yak'uz whuz'ai. Lizas huldlai k'et, 'aw 'uzdooni' ait'oh.

23 'Ink'ez ndunne Yak'usda ooba 'alha' yint'ohne ts'iyanne 'ilhunaoodulh buba whuz'ai. Mbe 'udechoo whuzdli-un oosdzi-un, 'en mbene ooch'e' yinline, 'enne yak'uz ts'e buboozi' 'uk'usguz, 'enne cha 'et hudilhtsi. Yak'usda 'en ts'iyanne ba nahiyilh-un, 'en cha 'et usda. 'Ink'ez mbene la ts'ih'un un'a lhadúlyane, 'enne buyughi-i, 'i cha 'et 'unt'oh.

24 'Ink'ez Sizi ooghu nahya, 'en ndi 'andit khuni neba lhaídinla-i, 'en neba 'uk'elha whulhtsi-un, 'en cha 'et usda. 'Ink'ez ndi 'uskai' neba nadílt'i, 'i be nelubeshi ts'iyawh neba gak suli, 'et Abel yuzilghhi whe buzkai' yun nadílt'i, 'i anus hoonzoo-un whunénilhtan, 'et cha 'et whuz'ai.

Yak'uz whuts'un nebulh yalhduk-un ts'oozólhts'ai

25 Yak'usda nohbulh yálhduk-un, 'et huwun nohbulh yalhduk-un, khun dah dohtni' junih. Soo cho whunulh'en, yun k'ut 'et ndúbulhni 'et hoontsi 'aw hik'u nulhe'it'el, 'et huwa hoolhtus whe buba nahizya.

^b12:18 'Et 'udechoo khuni buba lhaídinla-i, 'i k'ut whunulh'en Moses dzulh Sinai nusúya-un huwun. Ex 19:21,22; 20:18-21; Dt 4:11,12; 5:22-27.

'Et 'andit yak'uz whuts'un nebulh yalhduk-un, 'en ooch'az náts'ulhya de, 'et 'on nus dáwhultus whe neba nahutideh.

²⁶ 'Oh da' Yak'usda bubulh yálhduk whe ndi yun ditlut. 'Ink'ez doo cha za nets'ú hoozi whe njan dútni, “Doo cha za ndi yun dutistlut. 'Aw 'i za iloh, yat cha ndúwhulcho whe whudútistlut.”

²⁷ 'Ink'ez ndi khuni, “Doo cha za,” 'utni-un, 'et whunénulhtun, ts'iyai ndai la 'ulya-i, 'i ts'iyawh dutitlut. 'Et whuz un'a ditlut-i gak whutaleh. 'Et ndai la 'aw dootlut ait'oh-i, 'i 'ilhiz wheni 'utit'elh.

²⁸ 'Et huwa nts'e Yak'usda lerwe unli-un, 'et 'aw nohóohootnah ait'oh. 'Et nets'u whutikulh. 'Ink'ez ye unzoo-i, 'i be si Yak'usda, 'en neba dízti'-un 'ink'ez neba be óonujut-un, 'en ooba ne'ts'oot'en.

²⁹ Wheni neYak'usda kwun ts'iyai dilhk'un-i ndunt'oh whe 'unt'oh 'et huwa.

Ndi yun k'ut lubeshi ooch'az nálhyeh

13 ¹ Lhulhutsinke k'un'a lhk'ehtsi'.

² Mbene whutsoda' lhuzih'enne, hoonáht'i' whe nohyoh dáboohlelh. Whulohne lizasne tilah 'uhint'oh 'aw t'eoonuzahzun 'et huwa.

³ Ndunne Sizi Gri unidulhne 'et huwa 'adinlane, bunalhnih 'ink'ez bula ooht'en, 'enne bubulh 'adahla lé'ooht'oh. Ndunne be zútlane, 'enne cha whuz un'a noheni toh ubulhdzun. Ts'iyawh 'ilho yust'e za' ts'int'oh 'et huwa.

⁴ Lhghuzdilhts'í-un, ts'iyanne ba 'uhoont'oh, 'ink'ez whudízti'. Lhghu dilhts'ine whu'iz whe dulili k'ut duhut'en-un, 'aw lhuhóohtsi' whe' hoont'oh. 'Et hoonts'i mbe 'uyoonne ts'ekoo k'us 'uyoonne dune bulh ninta' 'ut'ihne, 'enne Yak'usda buba nahutiyehe whe' hoont'oh.

⁵ Ndi yun dulhts'i-un huwahli. Ndai 'andit aht'i-i, 'on nus 'uyoo ka daoohnti junih. 'Et huwa neMoodihti njan ndutni,

“'Aw nohghu toosya' ait'oh,
'ink'ez nohla doosnih ait'oh.”

⁶ 'Inka nedzi ulhtus whé 'uzdooni',
neMoodihti 'en nela 'ut'en-un 'unt'oh.

Dune danehulh'en 'et hoonts'i 'aw lhts'unoolhjut.

Lhelhts'un un'a hodulh'ehne, 'enne buk'une' ooht'en junih

⁷ Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne ndunne nohtso whudilhduzhne, 'enne bunaoolhnih. Yak'usda ooghuni be nohbulh yáhalhduk. Nts'en'a niz dak'ez ndi yun k'ut hudálhts'i' da' bubulh dáhooja, 'et howu nuní noohzut. 'Enne hiye 'alha' 'unt'oh-i, 'i ook'un'a ne'ooht'en.

⁸ Sizi Gri 'en hulhda', 'ink'ez 'andit dzin cha, 'ink'ez 'ilhiz wheni, 'et za ndunt'oh.

⁹ Lhelhts'un un'a 'ink'ez hoontsi' hukw'un'a dune hohodulh'eh, 'enne buboozólh'ts'ai' 'ink'ez buk'une' ooht'en junih. N dai lizwifne huya'alh-i, 'i 'ants'i unli whe 'unt'oh. Mbene buk'un'a 'ut'enne, 'aw bula 'e'whudóne' ait'oh. 'Et huwa ye unzoo-i, 'i be whuz un'a nedzi diz'ai de, 'et de za ts'ih'un 'uhoont'oh.

¹⁰ Wheni Sizi Gri ooba 'alha' yint'ohne 'uyoo loodel ts'ut'i. 'Ink'ez loodel neba k'ínkat-i, 'i ts'oo'alh huba' hoont'oh. 'Et hoontsi' ndunne ndi yun k'ut nimbali cho oot'ah ne'út'enne, 'aw huyoo'alh ait'oh whuz un'a but'l'a luhoolts'ulh.

¹¹ 'Et lubret 'uk'enus dizti'-un khuna-i 'uzkai', ndet 'uk'enus whudizti'-un, lubeshi ba 'et whuz dainikai. Ndi khuna-i oozí, dune whut'i-un, yoo 'az ts'e hidálhk'un.

¹² 'Et whuz un'a za Sizi keyoh whut'i whunanist'oo datí-un whan 'az ts'e 'et dzoh nuhuyulhdzut. 'Et whe dich'oh duduzkai', 'i be Yak'usda ba 'udun nenéninla.

¹³ 'Et huwa ts'uwhut'i-un whan 'az ts'e, nts'e Sizi Gri 'unt'oh-un, whuz oots'uztoodilh. 'Ink'ez yooya huyulhtsi-un, wheni cha ts'uhólhchoot.

¹⁴ Ndi yun k'ut 'aw keyoh 'ilhiz 'uwhutat'elh-un neba hooloh whe' hoont'oh. 'Et hoontsi' keyoh 'ilhiz 'uwhutat'elh-un, whuz de hoolts'ulh, 'et za hukwa ts'itó'en.

¹⁵ 'Et huwa Sizi Gri boozí' gha 'ahoolyiz Yak'usda musi uzdóni'. Whuz un'a Yak'usda uzdólhti'.

¹⁶ 'Et hoonzoo-un 'uwuhulh'en 'ink'ez ts'iyawh 'alhgoh lhla 'aht'en, 'et khun whunaoodoolhnoh junih. 'Et whuz un'a Yak'usda gha whut'aih-un, ts'iyawh 'et tube hóont'i'.

¹⁷ Nohtsó whudilhdzulhne, 'enne buk'une' oohten 'ink'ez but'l'á' dudoolhyelh. 'Enne nohzul nohba yughunline 'uhint'oh 'et huwa. 'Ink'ez nts'en'a nohba highunli, 'et whuz un'a Yak'usda but nohba hutiyin. Soo ts'ih'un un'a newhúnah'aih, daht'en-un, 'et huwa ndunne whutso whudilhdzulhne huhót'e' whe Yak'usda ba nohghú hoole' huba' hoont'oh. Khun te nohni nohgha khunani hoodle' junih. 'Et ndaht'en de za, 'et de za nohba hootázoo'.

Neba tenadoohdli

¹⁸ Neba tenadoohdli. Ts'ih'un un'a t'ets'oninzun neyo ts'e oogha t'ets'oninzun-i 'aw hoonli-unyaz hoontsi'-un whughu hooloh. Whuz un'a za ts'uhootátun hukwa 'uzninzun.

19 'Et 'on 'un cha nohts'u tédusdli, sba tenadoohdli, 'et de 'aho Yak'usda nohts'ó t'l'a nasoolhtelh.

Ye unzoo-i nohbulh óoht'e'

20 'Awet Yak'usda be nedzi dizghel-un oot'e' negha óonin'ai-un, 'en neMoodihti Sizi Gri buzakai' be neba nadílt'i-i, 'et huwa yaidlane toh dunaidilhti. 'En 'usbai ghunli ncha-un 'unt'oh. 'Ink'ez ndi 'uskai' 'i be 'ilhiz wheni khuni neba lhaídinla-i whe 'unt'oh.

21 Yak'usda ook'une' oot'en nohoolhtselh whe nohba tenadutisdli. 'Et whe Yak'usda nts'en'a nohts'u hukwa' ninzun-un, 'et ts'iyawh ooba 'oohooleh. 'Ink'ez ndai Yak'usda Sizi Gri be 'et nohba 'uwhulh'en-un, 'et 'uhóonla de, 'et whunílcho whe hootát'e'. 'En za 'ilhiz wheni ooba ts'odólhti'. 'Et ndo honeh.

22 'Et sulhutsinke, soo cho nohts'u tédusdlih ndi khuni 'i be nus nóoht'i, 'i ts'iyawh soo cho oozólhts'ai' 'ink'ez nohba 'alha' oot'e'. 'Et hoonts'i 'aw lhat-un 'uk'elhúwhusgus.

23 Neulhutsin Timothy 'adin'ai-un 'awet tenánja 'et t'ewhunoozhzeh hukwa' nuszun. Whusanája de, 'en bulh nohts'úntat'us.

24 Nohtso whudilhdzuhlne cha, 'ink'ez Yak'usda ooch'e'ne, 'enne cha sba hadih budóhni. Yun k'ut Italy whut'enne, 'enne cha hádih nohuhútni.

25 Yak'usda ye unzoo-i nohbulh oot'e' nohba hukwa' nuszun. 'Et ndo honeh.